

SAVA
OSIGURUVANJE

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА
РАБОТЕЊЕТО ЗА 2020 ГОДИНА
НА САВА ОСИГУРУВАЊЕ АД
СКОПЈЕ

Содржина:

I. ОБРАЌАЊЕ НА УПРАВАТА	4
II. ИЗВЕШТАЈ ЗА УПРАВАТА НА ДРУШТВОТО	6
1. ПОДАТОЦИ ЗА ЧЛЕНОВИТЕ НА ОДБОР НА ДИРЕКТОРИ	7
2. РАКОВОДНИ ЛИЦА	10
III. ДОСЕГАШЕН И ИДЕН РАЗВОЈ НА ДРУШТВОТО	11
3. ИСТОРИЈА НА ДРУШТВОТО	12
3.1. Најважни настани на Друштвото	12
3.2. Најважни настани во 2020 година	13
4. РАЗВОЈ ВО 2020 И ОЧЕКУВАН РАЗВОЈ ВО 2021	14
4.1. Визија, мисија и вредности	14
4.2. Профил на Друштвото	14
4.3. Дејност на Друштвото	15
4.4. Позначајни случувања за 2020 година	17
4.5. Развој во 2020	17
4.6. Очекуван иден развој во 2021	18
4.7. Опис на главните опасности и несигурности со кои се соочуваше Друштвото	20
5. КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ	20
5.1. Стретешки насоки на Друштвото	20
5.2. Исполнување на деловните цели	21
5.3. Овластени ревизори	22
5.4. Материјални фактори на ризик	22
5.5. Зделки со заинтересирана страна	25
5.6. Големи зделки	26
5.7. Измени во основната главнина и во резултатите за извештајниот период	26
5.8. Промена во сопственичката структура	26
5.9. Акционерски капитал и сопственичка структура	26
5.10. Организациона шема	28
5.11. Подружници на Друштвото	29
5.12. Податоци за продажната мрежа	31

6. ОПИС НА СОСТОЈБАТА ВО СТОПАНСТВОТО	32
6.1. Макроекономски движења во 2020 и очекувања во 2021	32
6.2. Осигурителен пазар	36
IV. АНАЛИЗА НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОТО	40
7. КЛУЧНИТЕ ИНДИКАТОРИ НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОТО	41
7.1. Најважни финансиски показатели за 2020 година.....	41
8. ПРЕМИЈА.....	42
8.1. Број на склучени договори за осигурување.....	42
8.2. Полисирана премија	43
8.2.1. Бруто полисирана премија по класи на осигурување	43
8.2.2. Структура на бруто полисирана премија	44
8.2.3. Полисирана премија по дистрибуциски канали	45
9. ШТЕТИ.....	46
9.1. Број на ликвидирани штети.....	46
9.2. Износ на ликвидирани штети.....	48
9.2.1. Ликвидирани штети по класи на осигурување.....	48
9.2.2. Структура на штети.....	48
9.2.3. Ликвидирани штети по дистрибуциски канали	49
9.2.4. Штети / премија (loss ratio)	50
10. РЕЗЕРВИРАНИ ШТЕТИ	51
10.1. Број на резервирани штети.....	51
10.2. Износ на резервирани штети.....	52
10.2.1. Бруто резервирани штети.....	52
10.2.2. Структура на бруто резервирани штети	53
11. РЕОСИГУРУВАЊЕ	54
12. ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ.....	55
12.1. Бруто технички резерви	56
12.1.1. Бруто технички резервации по класи на осигурување	56
12.1.2. Структура на бруто технички резервации	56
12.2. Нето технички резерви.....	57

12.2.1.	Нето технички резервации по класи на осигурување.....	57
12.2.2.	Структура на нето технички резервации	58
13.	ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ	59
13.1.	Резултат од работењето.....	59
14.	ФИНАНСИСКА ПОЛОЖБА	61
14.1.	Актива и пасива.....	61
14.2.	Капитал и резерви	62
V.	ОСТАНАТИ ПОДАТОЦИ ЗНАЧАЈНИ ЗА РАБОТЕЊЕТО.....	63
15.	УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ.....	64
15.1.	Стратешки насоки од областа на управување со човечки ресурси.....	64
15.2.	Клучни активности од областа на управување со кадри во 2020 година.....	64
15.3.	Вработување и структура на вработени	65
15.3.1.	Вкупен број на вработени во Друштвото	65
15.3.2.	Број на вработени во Друштвото врз основа на типот на вработеност (скратено/полно работно време)	67
15.3.3.	Вработени во Друштвото врз основа на степенот на образование	67
15.3.4.	Вработени во Друштвото врз основа на возраст	67
15.3.5.	Вработени во Друштвото врз основа на пол.....	67
16.	ИНФОРМАТИЧКА ТЕХНОЛОГИЈА.....	68

I. ОБРАЌАЊЕ НА УПРАВАТА

Почитувани акционери, деловни партнери, соработници и пријатели,

Овогодинаешното обраќање до сите вас го започнуваме со искрено задоволство, горди на успесите и достигнувања во годината која измина, и со надеж за остварување на уште повисоки цели и подобри резултати во иднина.

Во изминатава година, која беше за сите нас невообичаена и исполнета со огромна неизвесност, работевме уште понапорно и попосветено, незнаејќи што носи секој нареден месец и какви непријатности може да ни приреди оваа пандемија на Ковид-19 која го обзема светот. Токму оваа нова реалност ја докажа и потврди нашата стручност, нашата подготвеност многу брзо да се прилагодиме на промените, нашата грижа за клиентите и за нашата најголема вредност - нашите вработени. Тоа се гледа и во постигнатиот финансиски резултат кој САВА осигурување а.д. Скопје го оствари во 2020 година. Ја завршивме годината со позитивен финансиски резултат во износ од 37.128.220 денари пред одданочување, што во однос на минатата година е пораст на резултатот за 140%. Во услови кога економијата во нашата земја и светот се соочуваше со тешки моменти и во услови кога многу дејности го запреа своето делување, САВА ја утврди својата стабилност со пад на премијата од само 4,3%, остварувајќи го планираното со ребалансот направен на почеток на кризата. Сето ова ја потврди и нашата позиција и оценката за добар рејтинг на македонскиот осигурителен пазар. Во услови на остра конкуренција и тешка економска состојба, успеавме да го одржиме нашето пазарно учество заклучно со третиот квартал на 10%. Сето ова е резултат на успешниот тим кој работи во нашата компанија, резултат на нашите стратешки определби и иновативните активности и проекти кои САВА продолжи да ги имплементира и во оваа кризна година.

Но, во оваа прилика би сакале да го нагласиме она без кое САВА не би била компанија која стабилно чекори во сегашноста и иднината. Особено оваа тешка година беше во знакот на грижата за нашиот највреден ресурс-нашите вработени. Во фокусот на нашата стратегија особено се посветивме кон грижата на нашите вработените, на зачувување на нивното здравје, градењето на здрава и пријатна работна атмосфера со меѓусебно добро изградени односи. Во нашиот фокус и наредните години ќе биде усовршувањето на нашите вработени, не само во делот на стручното усовршување, туку и во делот на развој на секој поединец и негово самоактуелизирање на своето работно место. Веруваме дека во секој наш вработен се крие лидер кој со сопствениот равој ќе даде максимален придонес за себе и за компанијата.

Преку нашата секојдневната работа и комуникација, преку иновативните решенија за нашите клиенти, со креирање на осигурувања по мерка, со навремената и адекватна исплата на штети, нашите осигуреници и деловни соработници во нас препознаваат сериозен и стабилен партнер, со висока корпоративна култура заснована на транспарентно и тимско работење. Зад сите овие процеси стои нашиот највреден ресурс-тим од повеќе од 200 вработени, кој и во кризата ја демонстрира својата професионалност, одлична организација и посветеност; моќна мрежа од продажни канали, подружници и агенти, онлајн продажба, банкоосигурување; две сопствени станици за технички преглед, сопствен 24/7 контакт-центар и сопствен асистентски центар за организација и координација на помош.

Во 2020 година палетата на производи на САВА се прошири со имплементирање на уште два нови продукти, со кои САВА го потврди своето реноме на иновативна осигурителна компанија. Тоа се продуктите Осигурување на велосипедисти и Осигурување на домашни

миленици. Веќе започнатите процеси на дигитализација во работењето, Ковид-19 пандемијата само ги забрза и креиравме решенија за нашите клиенти со кои се овозможува продажба и плаќање на полиси за осигурување без физички контакт, on line пријава на штети и останати услуги кои може да ги вршиме на далечина. Остануваме лидери на пазарот и со проектот за банкоосигурување, кој продолжува успешно да функционира и расте.

Во семејството на нашата групација Сава Ре - Сава пензискиот фонд претставува поле за одлична можност за нови развојни перспективи, па така нашите продавачи се обучија и лиценцираа за продажба на продуктите на Сава пензиски фонд и клиентите како и сите заинтересирани, можат да побараат овластен агент за пензиско осигурување и во подружниците на САВА осигурување а.д. Скопје.

Постигнавме општествено одговорното однесување да биде вкоренето во работната етика на нашиот колектив независно од тоа што поради Ковид-19 кризата и ограничувањата кои таа ги наметна не бевме во можност да ги реализираме сите планирани активности. И во услови на Ковид-19 криза продолжија активностите и проектите поврзани со грижа за околината во која живееме и работиме: преку поддршка на маргинализирани групи, еднородителски семејства, крводарителски акции, спонзорирања во спортот, донации за здравствените работници со што и ја потврдуваме својата улога на позитивен пример во бизнис заедницата.

Искрено,

Генерален директор,
Ило Ристовски

Извршен директор,
Мелита Гугуловска

II. ИЗВЕШТАЈ ЗА УПРАВАТА НА ДРУШТВОТО

1. ПОДАТОЦИ ЗА ЧЛЕНОВИТЕ НА ОДБОР НА ДИРЕКТОРИ

Одборот на Директори го сочинуваат седум членови во следниот состав:

ИЛО РИСТОВСКИ, дипломиран електротехнички инженер, извршен член на Одборот на директори на Друштвото, роден на 26.04.1969 година во Велес, Р.Северна Македонија, пол машки, државјанство: македонско, датум на првично именување 24.07.2017 година со дадена согласност за негово именување од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување на ден 14.09.2017 година, продолжена на ден 31.10.2018 година, како и нова согласност за новиот четиригодишен мандат на Извршниот член од ден 12.08.2020 година, за период од 05.09.2020 година до 05.07.2024 година, вработен во САВА осигурување, а.д. Скопје на работно место Генерален директор, дејност: неживотно осигурување, не членува во органи на управување и надзорни органи во други правни лица.

МЕЛИТА ГУГУЛОВСКА, дипломиран градежен инженер, извршен член на Одборот на директори на Друштвото, родена на 20.11.1966 година во Скопје, Р.Северна Македонија, пол женски, државјанство: македонско, датум на првично именување 24.07.2017 година, со дадена согласност за негово именување од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување на ден 14.09.2017 година, продолжена на ден 31.10.2018 година, како и нова согласност за новиот четиригодишен мандат на Извршниот член од ден 12.08.2020 година, за период од 05.09.2020 година до 05.07.2024 година, вработена во САВА осигурување, а.д. Скопје на работно место Извршен директор, дејност: неживотно осигурување, не членува во органи на управување и надзорни органи во други правни лица.

Бруто годишниот надоместок на извршните членови на Одборот на директори на Друштвото за 2019 година по основ на плата и други права кои им следуваат според Менаџерските договори изнесува вкупно 10.378.894 денари.

РОК МОЉК, дипломиран економист, претседател и неизвршен член на Одборот на

директори на Друштвото, роден на 20.04.1968 година во Постојна, Република Словенија, машки пол, без индивидуален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување, Државјанство: словенечко, датум на првично именување: 08.02.2012 година со мандат до 05.09.2020 година, како и реизбор со нов четиригодишен мандат од 06.07.2020 година до 05.07.2024 година, член на Управата на Заваровалница САВА д.д., Република Словенија и член на надзорните органи на Illyria Kompania e Sigurimeve sh.a. и Illyria Life Kompania e Sigurimit të Jëtës, sh.a. – Косово. Вработен во Заваровалница САВА, д.д. од Марибор, Р.Словенија, дејност: осигурување, на работно место член на Управа.

МИЛАН ВИРШЕК, дипломиран правник, неизвршен член на Одборот на директори на

Друштвото, роден на 05.11.1968 година во Љубљана, Република Словенија, пол машки, без индивидуален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување, Државјанство: словенечко, датум на првично именување: 25.03.2010 година со мандат до 05.09.2020 година, како и реизбор со нов четиригодишен мандат од 06.07.2020 година до 05.07.2024 година, член во надзорните органи на Заваровалница САВА д.д., Република Словенија, САВА Монтенегро а.д. Подгорица - Црна Гора и Illyria Kompania e Sigurimeve sh.a., Приштина - Косово. Вработен во Позаваровалница САВА, д.д. од Љубљана, Р.Словенија, дејност: реосигурување, на работно место Директор на областа за надзор во Секторот за поддршка на Групаацијата – надзор на неживотно осигурување и развој.

ПЕТЕР СКВАРЧА, М-р за европски интеграции (дипломиран политиколог), неизвршен член на Одборот на директори, роден на 01.02.1975 година во Крањ, Република Словенија, машки пол, Државјанство: словенечко, датум на првично именување: 22.11.2011 година со мандат до 05.09.2020 година, како и реизбор со нов четиригодишен мандат од 06.07.2020 година до 05.07.2024 година, овластено лице на Управата на Позаваровалница Сава д.д. Љубљана, дејност: неживотно осигурување. Тој не членуваше во органи на управување и надзорни органи во други правни лица. Вработен во Позаваровалница САВА, д.д. од Љубљана, Р.Словенија, дејност: реосигурување.

НЕНАД ЈОВАНОВИЌ, Дипломиран машински инженер, неизвршен и независен член на Одборот на директори на Друштвото, роден на 21.06.1966 година во Љубљана, Република Словенија, машки пол, со индивидуален квартален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување во износ од 550 ЕУР во денарска противвредност, државјанство: Р.Северна Македонија/Р.Словенија, датум на првично именување: 02.04.2019 година со мандат до 05.09.2020 година, како и реизбор со нов четиригодишен мандат од 06.07.2020 година до 05.07.2024 година. Тој е вработен како Генерален секретар на Одборот на оснивачи на Друштвото ЕКОН ЕЛЕКТРОН.

САШО ТОНЕВСКИ, М-р за управување со цивилно воздухопловство (дипломиран политиколог), неизвршен и независен член на Одборот на директори на Друштвото,

роден на 07.06.1971 година во Скопје, Република Северна Македонија, пол машки, со индивидуален квартален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување во износ од 500 ЕУР во денарска противвредност, државјанство: Р. С. Македонија, датум на првично именување: 27.12.2019 година со мандат до 05.09.2020 година, како и реизбор со нов четиригодишен мандат од 06.07.2020 година до 05.07.2024 година. Тој е вработен и Управител на ТД Делфино Рент а Кар Дооел и ТД Делфино Травел Агенци Дооел.

2. РАКОВОДНИ ЛИЦА

- Сектор за продажба, Кристиан Лешков, директор;
- Сектор за развој и преземање на ризици, Елена Петровска, директор;
- Сектор за штети (проценка и ликвидација);
- Сектор за финансии и сметководство, Мирче Маринковиќ, директор;
- Сектор за општи и правни работи;
- Самостојна служба за внатрешна ревизија, Наташа Џидрова, раководител;
- Самостојна служба за контролинг, Билјана Аргир, раководител;
- Самостојна служба за наплата на побарувања, Јасмина Џартова, раководител;
- Самостојна служба за актуарски работи, Владимир Стојаноски, раководител;
- Самостојна служба за ИТ, Александар Михајлоски, раководител;
- Самостојна служба за управување со ризици.

III. ДОСЕГАШЕН И ИДЕН РАЗВОЈ НА ДРУШТВОТО

3. ИСТОРИЈА НА ДРУШТВОТО

3.1. НАЈВАЖНИ НАСТАНИ НА ДРУШТВОТО

Година	Најважни настани
1993	САВА осигурување, а.д. Скопје е основано како а.д. за осигурување ТАБАК – Скопје, на основачкото собрание одржано на 24.12.1993 година, со почетен капитал од 1 милион германски марки или 1000 обични акции со вредност од 1.000 ДЕМ по акција. После успешно спроведената втора емисија на акции, во текот на 1994 и 1995 година обезбеден е дополнителен капитал, со што вкупната главнина изнесувала 2.530.000 ДЕМ или 1.265.000 ЕУР. Со резервирање на 66,9% од остварената добивка во 2001 година и преку издавање на трета емисија на акции во 2002 година, акционерскиот капитал е зголемен за 3.010 акции, или за дополнителни 1.505.000 ЕУР.
2006	Во 2006 година сопственичката структура била распределена на 21 акционер, а 10 од нив контролирале 81% од вкупниот број на акции.
2007	Во почетокот на 2007 година SAVA RE Љубљана го откупила мнозинскиот пакет на акции, а во Ноември 2007 година Друштвото го промени името во Акционерско Друштво за осигурување САВА ТАБАК.
2008	Во Јануари 2008 година извршена е четвртата емисија на акции во износ од 230.000 ЕУР, со која се емитирани 460 обични акции, со цел усогласување со новите измени и дополнувања на Законот за супервизија на осигурувањето. Со овие измени основачкиот капитал на Друштвото изнесува 3.000.000 ЕУР.
2011	На 10-ти Ноември 2011 година Друштвото се ребрендираше и го промени своето име во САВА осигурување а.д. Скопје. Со тоа Друштвото се унифицираше во својот корпоративен идентитет и лого со останатите придружни друштва на групацијата Сава Ре.
2013	Во август 2013 година Групацијата САВА РЕ стана сопственик на 100% од осигурителната компанија Заваровалница Марибор (Zavarovalnica Maribor) од Словенија, со што доживеа значајна трансформација и стана втората по големина осигурителна групација во регионот. Ова претставува остварување на важна стратешка цел – да се зацврсти позицијата на развиениот осигурителен пазар и да се воспостави бизнис модел кој е добро избалансиран во однос на локалните и светските трендови на осигурителниот пазар. Тоа се двата сегменти по кои групацијата ќе го очекува и најголемиот прилив, главно поради растот на премиите на осигурителниот пазар на Западен Балкан – чиј потенцијал е токму во неговата недоволна развиеност, а кој треба да обезбеди зајакнување на групацијата и поддршка на нејзината политика за дивиденда.
2014	На 22.12.2014 како целосна инвестиција на Друштвото беше основана станицата за технички преглед Сава Стејшн, која е уште една успешна приказна за словенечко-македонското партнерство и економска соработка. Сава Стејшн е нова членка на групацијата Сава Ре и проект на Сава осигурување а.д. Скопје. Станицата отпочна со работа во 2015 година со првичните резултати веќе ја зацврсти одличната позиционираност на Сава осигурување на македонскиот осигурителен пазар, но дава свој придонес во економскиот развој на општина Илинден, каде е лоцирана.
2015	Со вклучувањето на новата членка Заваровалница Марибор, групацијата од 2015 година планира значителен пораст на премијата и тоа, главно, на осигурителните пазари надвор од Словенија. Впрочем, главните цели на групацијата во наредните три години ќе бидат интеграцијата на осигурителниот пазар во Словенија и растот надвор од нејзините граници, поради што Сава Ре ќе биде во потрага по нови развојни можности во регионот.
2016	Во процесот на спојување на четири друштва за осигурување (Заваровалница Марибор, Заваровалница Тилија, Велебит осигурување и Велебит Животно осигурување), сите членови на групата Сава Ре се здружија и се формира нова осигурителна компанија под името Заваровалница Сава, д.д.
2017	На 24.07.2017 година, Собранието на акционери на Друштвото изгласа измени на Статутот на Друштвото, со кои бројот на членови на Одборот на директори на Друштвото се зголеми од постоечките 5 на 7 члена, од кои 3 извршни членови, 3 неизвршни и 1 неизвршен и независен член. На ден 12.12.2017 година Сава Ре д.д. Љубљана потпиша договор за купување на 100% од акциите на НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје. Матичната куќа на САВА осигурување а.д. Скопје инвестира во развој на пензиското осигурување како дел од групациската стратегија.

2018	Во март 2018 година, матичната кука на Групација - Сава Ре д.д. ја доби согласноста од Македонската агенција за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (МАПАС), како и сите останати одобренија од надлежните институции за аквизиција на компанијата НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје. Со тоа се исполнети сите потребни услови за остварување на купопродажниот договор од 12 декември 2017 година. На 13 март 2018 година со купување на Македонска берза, Сава Ре д.д. Љубљана се стекна со 21200 акции, односно 100% од акционерскиот капитал во НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје. Со влегувањето на пазарот за пензиско осигурување во Република Македонија Сава Ре д.д. ја оствари својата стратегија за проширување на дејноста и зацврстување на својата позиција во Западен Балкан. Македонските членки на групацијата Сава Ре - Сава осигурување а.д. Скопје и Сава пензиско друштво а.д. Скопје склучија важен стратешки договор за соработка во делот на вршењето на работи на маркетинг на пензиски фондови во продажната мрежа на Сава осигурување а.д. Скопје.
2019	Во мај 2019 година Групацијата чија членка е САВА осигурување а.д. Скопје - брендот Сава Ре го замени со Sava Insurance Group на англиски јазик. На 53-тата седница на вонредно Собрание на акционери одржана на ден 03.01.2019 год. е донесена Одлука за измени и дополнувања на Статутот на САВА осигурување, а.д. Скопје. Овие измени и дополнувања на Статутот на САВА осигурување, а.д. Скопје се изготвени со цел воведување нова класа - осигурување на кредити. На Годишното Собрание на акционери на Друштвото 54-та седница одржана на ден 02.04.2019 година, Собранието донесе Одлука за измени на Статутот на САВА осигурување, а.д. Скопје. Со овие измени на Статутот се врши промена односно зголемување на бројот на членови на Одборот на директори на Друштвото. Потоа, се усогласува Статутот со корпоративните барања на Групацијата во која Друштвото е членка. Во целиот текст на Статутот се вршат измени со цел поедноставување на содржината на Статутот на препорака на внатрешната ревизија на Друштвото, а во согласност со локалните законски и подзаконски прописи. Покрај наведеното, во целиот текст на Статутот се врши усогласување со Уставните амандмани со кои се изврши промена на Уставното име на државата. Исто така на 56-тата седница на вонредно Собрание на акционери на Друштвото, одржана на 27.12.2019 година, Собранието на Друштвото донесе Одлука за измени и дополнувања на Статутот на САВА осигурување, а.д. Скопје. Овие измени и дополнувања на Статутот на САВА осигурување, а.д. Скопје се изготвени со цел намалување на бројот на извршни членови на Одборот на директори од постоечките 3 (три) извршни членови на 2 (два) членови, со кое намалување вкупниот број на членови на Одборот на директори од постоечките 8 (осум) членови се намалува на 7 (седум) членови. Намалувањето на бројот на извршни членови е како резултат на оставка на еден од извршните членови на Одборот на директори.
2020	Во текот на 2020 година Друштвото успешно се справи со предизвиците на Корона кризата и ширењето на Корона вирусот, се прилагоди на нови дигитални начини на работење и го подобри развојот на дигиталните системи и ИТ решенија. Во 2020 година истече постојниот мандат на сите членови на Одборот на директори и истиот состав беше реизбран со нов четиригодишен мандат.

3.2. НАЈВАЖНИ НАСТАНИ ВО 2020 ГОДИНА

4. РАЗВОЈ ВО 2020 И ОЧЕКУВАН РАЗВОЈ ВО 2021

4.1. ВИЗИЈА, МИСИЈА И ВРЕДНОСТИ

 МИСИЈА	• Обезбедуваме континуитет во сигурноста, ги следиме во чекор сите новитети и потреби на осигурителниот пазар, се со цел поуспешно и поефикасно работење на Друштвото.	 ВИЗИЈА	• Да бидеме осигурително друштво кое на домашниот пазар ќе го препознаваат како сериозен партнер кој нуди услуги со највисок квалитет и сигурност.	 ВРЕДНОСТИ	• Ние сме посветени кон клиентите, иновативни, професионални и етични, ние сме успешни во работењето, одговорни кон околината, ние имаме приврзани и задоволни вработени и заедно го градиме угледот на Друштвото.
--	--	--	--	---	--

4.2. ПРОФИЛ НА ДРУШТВОТО

САВА осигурување а.д. со седиште во Скопје е подредено друштво на Позаваровалница САВА д.д. Љубљана, која има доминантно учество од 92,57% во неговиот акционерски капитал.

Име:	САВА осигурување, а.д. Скопје
Седиште:	Ул. Загребска бр.28 А, 1000 Скопје
Телефон:	+389 (2) 5101 500
Телефакс:	+389 (2) 5101 502
Web страна:	www.sava.mk
Матичен број:	4778529
Основна дејност:	Неживотно осигурување
Година на основање:	1993
Основен капитал:	234.072.672 МКД (3.805.905 ЕУР)
Број на обични акции	18.326
Удел во капиталот:	Позаваровалница Сава, д. д. Љубљана: 92,57%
Органи на управување:	

Генерален директор:	Ило Ристовски
Извршен директор:	Мелита Гугуловска
Одбор на директори:	
Претседател:	Рок Мољк
Членови:	Милан Виршек
	Петер Скварча
	Ненад Јовановиќ
	Сашо Тоневски
	Ило Ристовски
	Мелита Гугуловска
Управувачка поврзаност:	Подредено друштво

4.3. ДЕЈНОСТ НА ДРУШТВОТО

САВА осигурување, а.д. Скопје обавува работи од дејноста на неживотно осигурување, со која обезбедува сигурност за клиентите, економска заштита на имотот, возилата и лицата од ризици и гарантира добро работење со капиталот.

Врз основа на Решение бр.18-23977/8-02 од 28.03.2003 година, Друштвото има дозвола за вршење на работи за осигурување во рамките на следните класи на осигурување:

- Осигурување од последици на несреќен случај-незгода;
- Здравствено осигурување кое не е покриено со задолжителното здравствено осигурување;
- Осигурување на моторни возила (каско);
- Осигурување на шински возила (каско);
- Осигурување на воздухоплови (каско);
- Осигурување на пловни објекти (каско);
- Осигурување на стоки во превоз (карго);
- Осигурување на имот од пожар и природни непогоди;
- Други осигурувања на имот;
- Осигурувања од одговорност од употреба на моторни возила;
- Осигурувања од одговорност од употреба на воздухоплови;
- Осигурувања од одговорност од употреба на пловни објекти;
- Општото осигурување од одговорност;
- Осигурување на кредити;

- Осигурување на гаранции;
- Осигурување од финансиски загуби;
- Осигурување на правна заштита;
- Осигурување на туристичка помош за лица кои се соочуваат со проблеми при патување.

Основната дејност на Друштвото е поврзана со:

- склучување и исполнување на договори за неживотно осигурување;
- склучување и исполнување на договори за соосигурување.

Работењето се одвива преку:

- Сектор за развој и преземање на ризици;
- Сектор за продажба;
- Сектор за штети;
- Сектор за финансии и сметководство;
- Сектор за општи и правни работи;
- Самостојна служба за внатрешна ревизија;
- Самостојна служба за наплата на побарувања;
- Самостојна служба за контролинг;
- Самостојна служба за актуарски работи,
- Самостојна служба за управување со ризици и
- Самостојна служба за ИТ.

Според обемот и видот на работата Секторите имаат оптимален капацитет за квалитетно извршување на работењето и располагаат со кадар кој има повеќегодишно искуство и знаење, потврдена стручност и компетентност за обавување на работите од областа на осигурувањето.

Стратешка определба на Друштвото е развој на своите вработени, подобрување на квалитетот и перформансите во осигурувањето и зголемување на учеството на осигурителниот пазар.

Делувањето на Друштвото е во согласност со принципите на корпоративното управување преку кое се изразува сигурност, доверба, транспарентност и рејтинг. Потврда за успешното работење се досегашните достигнувања на домашниот пазар и високата позиција во осигурителната дејност во државата.

4.4. Позначајни случувања за 2020 година

- Во текот на 2020 година, на глобално ниво се соочивме со пандемија со коронавирус. Поради тоа, Друштвото го реорганизираше своето работење на начин да обезбеди услови за безбедна работа на вработените од работа и од дома, најде начин да обезбеди ефикасност и континуитет на работењето и го унапреди процесот на дигитализација на своето работење;
- Во текот на целата 2020 година редовно беа разгледувани од страна на Одборот на директори извештаи за измени во правната регулатива во Република Северна Македонија, како и Извештаи за ревизија на усогласеноста на Друштвото со прописите и се следеше остварувањето на препораките дадени од Секторот за општи и правни работи (compliance);
- Беа усвојувани нови акти на деловна политика или се вршеше измена и дополнување на постоечките;
- Беа усвојувани нови интерни акти на Друштвото или се усогласуваа постоечките со измените во законската регулатива и со изменетите оперативни процедури;
- На 06.07.2020 година Собранието на акционери на Друштвото ги отповика сите членови на Одборот на директори на Друштвото поради истек на нивниот постоечки мандат како и донесе одлука за реизбор на сите постоечки членови на Одборот на директори на Друштвото со нов четиригодишен мандат до 05.07.2024 година.

4.5. Развој во 2020

Со цел да ја задржиме стекнатата позиција и во услови на светка пандемија која во голема мера го забави стопанството и економскиот развој, поставивме стабилни односи и брзо се вклопивме во новонастанатата ситуација. Друштвото без проблеми се прилагоди на новиот начин на работење, не ставајќи ги во ризик процесите и здравјето на вработените. Покрај сите промени во начините на работењето, Друштвото одговори и на сè поголемите барања на модерниот пазар и воедно го одржа волументот на работа и пласираше нови продукти.

Во своето работење перманентно ги следиме современите европски и светски трендови и воведуваме иновации во согласност со светските стандарди. Во фокусот на нашето работење и понатаму остануваат осигурениците, како и придонесот за развојот на економијата во земјата. Вложувањето во квалитетот, знаењето и вештините се компаративна предност и придобивка за клиентите/осигурениците, акционерите и вработените.

Друштвото во работењето се базира на следните вредности:

- Доверба и интегритет;
- Задоволство на клиентите;
- Продукти кои се формираат според потребите на клиентите;
- Грижа за угледот и напредокот на Друштвото;
- Користење на вкупните способности и капацитет, за развој и остварување на добри резултати во работењето;
- Задоволство и лојалност на вработените;
- Компетентност и одговорност во работењето;
- Транспарентност во работењето;
- Тимско и успешно работење.

4.6. ОЧЕКУВАН ИДЕН РАЗВОЈ ВО 2021

Како и во изминатите години така и во 2021 година се планира развој на постоечките, како и воведување на нови продукти кои ќе ја зајакнат конкурентската предност на компанијата, при што квалитетот на понуденото покритее останува носечки елемент на развојот. Во технологијата на работењето ќе се имплементираат современи деловни методи и ќе се вложува во знаење и вештини на нашите вработени. Така ќе обезбедиме сигурна иднина за своите клиенти, акционери и вработени.

Квалитетот на услугите и потребите на осигурениците секогаш ќе бидат на прво место во работењето на Друштвото, а на нашите клиенти (осигуреници) ќе им се обезбедат најдобри услуги, целокупен сервис во поглед на водење на осигурувањето и ризикот. Тоа е стратегија на нашето Друштво и гаранција за идниот развој.

Развојни цели во 2021 година се следните:

• **Фокус кон клиентите (CRM):** надоградба на контактниот / помошниот центар, проширување на НПС интервјуата на Продажба, воспоставување на интегрирана датотека за клиентите, користење на најдобри маркетиншки стратегии на понуди, уредување на базата на податоци на клиентите.

• **Развој на постоечките и воведување на нови канали на продажба:** Унапредување на работењето со НЛБ Банка ад Скопје, потпишување на договор со уште една мала или средна банка, понатамошен развој на сопствена продажна мрежа преку дополнителни активности за инкубаторот, анализа и оптимизација на продажните канали.

• **Развој на нови производи и услуги во осигурувањето:** Осигурување на електрична опрема и направи, осигурување на фотоволтаични центри. Понатамошен развој на асистентски услуги - cyber, велосипеди, ветеринарна асистенција, асистенција на постари лица, асистенција на мали фирми.

• **Продажни активности**

- On-line за инкубатор и за ела продажна мрежа
- Продажни акции пред се кај здравственото осигурување и и мотните осигурувања за SME-а
- Нови канали на продажба – агенции за недвижности и градежни компании
- Подобрување на постоечките продажни канали и проширување на продажбата преку продавачи на население I-style
- Старатели кај значајни канали на продажба.

• **Препознавање на пазарот и употреба на модерни пристапи и нови технологии за продажба:** Додавање на нови производи на листата на online продажба (привремена асистенција на автоомобилски осигурувања, патничко осигурување, активности на социјалните мрежи.

• **Развој на осигурување во соработка со технолошки, иновативни и специјални партнери.**

• **Подобрување на продуктивноста и економичноста:** Понатамошен развој на безхартиено работење, web услуги (развој на API).

• **Останати активности:**

- Дигитализација на интерните процеси
- Нови софтверски решенија и функционалности како и унапредување на постојните функционалности
- Оптимизација на моделот на наградување на продажната мрежа
- Оптимизација на продажната мрежа по параметрите на продуктивност и профитабилност
- Намалување на трошоците на работењето и подобрување на процесот на набавки
- Синергиски фокус до Сава Пензиско Друштво и Сава Стејшн
- Отварање на две нови станици за ТП и амбуланта за физикална терапија
- Брвеница (акционен план).

4.7. ОПИС НА ГЛАВНИТЕ ОПАСНОСТИ И НЕСИГУРНОСТИ СО КОИ СЕ СООЧУВАШЕ ДРУШТВОТО

Во 2020 година на македонскиот осигурителен пазар, кој сеуште спаѓа во категоријата на неразвиени осигурителни пазари, се повеќе се чувствува силна конкуренција и борба на пазарот. Покрај силната конкуренција САВА осигурување успешно се бори на пазарот, остварува напредок и го држи четвртото место во вкупното бруто осигурување во Република Северна Македонија со 9,9% пазарно учество заклучно со третиот квартал на 2020 година.

Конкуренцијата во наредниот период ќе биде силна, беспопштедна и поагресивна, поради што ќе биде неопходно да се инвестира многу повеќе во развојот, квалитетот и маркетингот.

Главните оперативни опасности во 2019 година беа:

- состојбата со корона вирусот;
- нелојална конкуренција;
- ниска куповна моќ;
- мал финансиски пазар;
- низок степен на ликвидност на стопанските субјекти;
- општ тренд на намалување на премиските стапки, особено за учество на тендерите, кои ја кршат економската логика и рентабилноста на работењето;
- општ тренд на зголемување на просечната провизиска стапка на пазарот.

5. КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ

5.1. СТРЕТЕШКИ НАСОКИ НА ДРУШТВОТО

Во 2020 година активно се работеше на усовршување на дигитализацијата на процесите, воведување современи методи и организација на работење, прилагодување на новото нормално работење, но истовремено и на подобрување на квалитетот на осигурувањето. Исто така, динамично се развиваше процесот на воспоставување на сигурни и доверливи односи со клиентите. Проектот за непосредно и систематично поврзување со осигурениците и задоволување на нивните интереси, односно обликување на процесот на работење спрема потребите и интересите на клиентите, успешно се остварува.

Во 2021 година ќе се развиваат конкурентските предности на пазарот, ќе се вложува во квалитетот на понудите и во продажната мрежа. Во технологијата на работењето ќе се имплементираат нови современи методи на работење и пред се ќе се вложува во знаењето, вештините и односите на вработените. На овој начин ќе обезбедиме сигурна иднина за нашите клиенти, акционери и вработени.

Квалитетот на услугите и потребите на осигурениците секогаш ќе бидат на прво место во работењето на Друштвото, а на нашите клиенти (осигуреници) ќе им обезбедиме најдобри услуги, целокупно сервисирање од аспект на управување со осигурувањето и ризикот. Ова е стратегијата на нашето Друштво која претставува гаранција за идниот развој.

Развојот на продажните места, во што ги вклучуваме регионалните канцеларии, осигурителните застапници и агенти, исто така преставува значаен проект на Друштвото, кој дава добри резултати. До крајот на 2020 година се отворени и опремени 49 канцеларии надвор од седиштето на Друштвото.

Традицијата и високиот рејтинг, заедно со кадровската екипираност, се основа за натамошен успешен развој на САВА осигурување.

Долгорочни развојни цели на Друштвото:

- Постојан развој и раст на Друштвото како афирмирана осигурителна компанија, која е силно етаблирана на македонскиот пазар;
- Заштита на интересите на акционерите, осигурениците и на вработените, одржување и зголемување на стабилноста и финансиската моќ;
- Поефикасно и подинамично работење и целосна ориентираност кон корисниците и пазарот;
- Зголемување на квалитетот и на финансиската сила на Друштвото;
- Зголемување на довербата и рејтингот на Друштвото и подобрување на перформансите на Друштвото;
- Поголема дисперзија на осигурителното портфолио и поголемо учество на мали и средни компании и граѓаните во портфолиото на Друштвото;
- Воспоставување на темелните процеси во новиот информациски систем;
- Унапредување на работењето и развивање модел на корпоративно управување.

5.2. ИСПОЛНУВАЊЕ НА ДЕЛОВНИТЕ ЦЕЛИ

Во текот на 2020 година, како година која неспицифично ги помести очекувањата на деловните цели на компаниите и на економијата во целост, Друштвото ги корегираше своите плански позиции според новонастанатата пандемска ситуација. Утврдената стратегија на Друштвото во однос на

реализација на премијата за 2020 година е во рамките на ревидираниот план на премија, односно незначајно е потфрлен за 0,2%, додека во однос на ревидираниот план на ликвидации на штетите исто така е потфрлен за 4,2%.

Се правеа големи напори и главните активности беа насочени кон остварување на следните принципи во осигурителното работење:

- Квалитетни услуги кои ќе ги задоволат потребите на осигурениците;
- Постојана ликвидност во работењето;
- Задржување на постоечкиот обем на работа и зголемување на осигурителното портфолио со придобивање на нови осигуреници;
- Афирмирање на работењето, обезбедување поповолни услови на осигурување и поповолна коњуктура, работа според пазарните услови и постоечката конкуренција;
- Максимална сигурност во исплатата на штетите на осигурениците и нивна што пореална проценка, за да се заштитат и задоволат интересите на осигурениците;
- Зголемување на ангажираноста, професионалноста и лојалноста на вработените во вршењето на осигурителните услуги;
- Прилагодување на условите и тарифите во согласност со техничкиот резултат;
- Развивање и јакнење на софтверската поддршка;
- Одржување на финансиската стабилност и обезбедување на профит за акционерите и за Друштвото.

5.3. ОВЛАСТЕНИ РЕВИЗОРИ

Собранието на акционери на Друштвото донесе Одлука, Друштвото за ревизија КПМГ МАКЕДОНИЈА ДОО Скопје да изврши ревизија на Годишната сметка и финансиските извештаи на Друштвото за деловната 2020 година. Врз основа на Одлуката, Друштвото побара и доби согласност од Агenciјата за супервизија на осигурување за овластениот ревизор КПМГ МАКЕДОНИЈА ДОО Скопје да врши ревизија за деловната 2020 година.

5.4. МАТЕРИЈАЛНИ ФАКТОРИ НА РИЗИК

САВА осигурување ја креира политиката за управување со ризикот согласно прописите за управување со ризикот на Групацијата и според Законот за супервизија на осигурување, водејќи сметка

за потребното ниво на обемот на капиталот, маргината на солвентноста, износот на техничките резерви, вредноста на средствата, вложувања и локализацијата на средствата кои ги покриваат техничките резерви.

Службата за управување со ризици ги идентификува, мери и проценува ризиците на кои е изложено Друштвото во своето работење, односно управува со истите така што се обезбедува трајно одржување на степенот на изложеност на ризици, без притоа да го загрози капиталот и работењето на Друштвото. Воедно, обезбедува соодветна заштита на интересите на осигурениците, корисниците на осигурувањето, третите оштетени лица и другите доверители на Друштвото, во согласност со Законот, Политиката за управување со ризици и внатрешните акти на Друштвото.

Во 2020 година Друштвото се соочи со светска пандемија предизвикана од вирусот Ковид-19 која го промени целокупниот начин на работење и допринесе за поголема изложеност на Друштвото кон предвидените ризици. Навременото детектирање на областите во Друштвото каде што Ковид-19 имаше најголемо влијание во работењето допринесе за минимизирање на последиците и одржување на процесот на работа во границите на нормалното работење. Управувањето и оценувањето на ризиците во изминатиот период беше во согласност со измените на законската регулатива донесена од законодавецот и регулаторот (АСО). Во процесот на оценување на ризиците секогаш беше вклучено и влијанието на Ковид-19 за конкретниот ризик, доколку го имаше.

Во директна корелација со падот на Бруто домашниот производ, Друштвото предвиди оперативен ризик од пад во своето работење. Кризата со пандемијата имаше директен импакт на определни класи на осигурување, како зелената карта, патничкото осигурување и транспортот, но Друштвото ги превзема сите потребни мерки и брзо се прилагоди на новите начини на работење и стабилно го одржа нивото на реализација. Од друга страна рестрикциите во движење и другите владини мерки беа во корист на помалку пријавени штети оваа година, но и пад во ликвидираниите штети, иако износот на ликвидации на Осигурувањето од одговорност на моторни возила беше во пораст. Ковид-19 кризата немаше голем импакт на пазарните ризици, но и минимален импакт на ликвидносните ризици.

Постојаните следења на состојбите и трендовите од страна на Управата доведоа до стабилно работење и брзи реакции и прилагодувања на новите ситуации.

Управата смета дека постојните мерки нема да имаат големо влијание врз понатамошното работење на Друштвото, односно ризиците од влијанието на Ковид-19 врз процесите е мало.

Процедурите, инструкциите, постапките и дејствата со кои Друштвото управува со ризиците опфаќаат квалитативен и квантитативен начин на управување со истите.

Управувањето со ризиците е во согласност со прописите, правилата на струката, добрите деловни обичаи и деловната етика.

Друштвото во своето работење е изложено на следните ризици:

- Ризик од неисполнување на обврски од договорени страни
- Ризик од осигурување
- Пазарен ризик
- Оперативен ризик
- Ликвидносен ризик
- Стратегиски ризик

Самостојната служба за управување со ризици заедно со Органот на управување на Друштвото преземаат мерки за отстранување на наведените ризици и со нив управуваат на следниов начин:

Ризик од осигурување - Друштвото ги елиминира и смалува ризиците на осигурување на тој начин што се прави адекватна процена на ризикот кој се превзема во осигурувањето. Воедно, Друштвото се грижи за адекватно одредување на премијата, како од аспект на висината, така и во однос на структурата.

САВА осигурување адекватно го утврдува и нивото на самопридржајот, при што вишокот на ризик над самопридржајот го пренесува во реосигурување. Друштвото настојува да избере оптимално реосигурување и при тоа многу се води сметка за рејтингот на реосигурувачот.

Исто така, Друштвото адекватно ги утврдува техничките резерви, при што, како и до сега, на овој ризик му се пристапува со големо внимание. Ова се обезбедува со употреба на прилагодени актуарски методи и анализи.

Пазарен ризик - При прилагодувањето, спрема барањата на корисниците на услугите од осигурувањето, Друштвото води сметка за нивната адекватност. Воедно, Друштвото се спротиставува на нелојалната конкуренција, во согласност со прописите, кои ја регулираат оваа област. САВА осигурување ги превзема сите можни мерки да обезбеди адекватно управување со имотот и обврските. При тоа, посебно се води сметка да се обезбеди адекватна заштита од промена на каматните стапки, промена на цената на хартиите од вредност, промена на цената на недвижностите и др.

Оперативен ризик - Друштвото перманентно ги проверува внатрешните процедури и прописи, со што се отстрануваат и намалуваат можностите за пропусти во работењето. Воедно, се настојува на добра организациска поставеност и систематизација на работните места.

Ликвидносен ризик - Друштвото перманентно ја следи солвентноста и ликвидноста на компанијата во работењето, соодветно управува со средствата и обврските. Врши правилна проценка, евидентирање, презентирање и транспарентност во објавување на вредноста на средствата, изворите на средства, како и приходите, расходите и разутатите од работење.

Ризик од неисполнување на обврски од договорните страни - Друштвото перманентно го следи ризикот од неисполнување на обврските - ризик дека издавачот на обврзници нема да е во можност во

целост да ја подмири обврската, неисполнување на обврски по договори за реосигурување и др. Исто така континуирано се следи ризикот од намалување на кредитниот рејтинг на коминентите.

Стратегискиот ризик - Друштвото го контролира и управува на тој начин што врши следење и отстранување на можностите од појава на ризик од неочекуван пад на вредноста на компанијата како резултат на негативен ефект од менаџерска одлука, промени на бизнис средината како и промена во развојот на пазарната економија.

Постојниот информатички систем постојано се надградува и прилагодува спрема потребите на Друштвото.

5.5. ЗДЕЛКИ СО ЗАИНТЕРЕСИРАНА СТРАНА

Друштвото во 2020 година изврши избор на реосигурителна компанија со цел да обезбеди реосигурително покрите за деловната 2021 година при што ќе бидат склучени повеќе договори за реосигурување со Позаваровалница САВА д.д. кои се однесуваат на 2020 година со кои се врши реосигурување на ризиците на САВА осигурување кои се над максималното покрите на компанијата, и тоа:

- Property and Technical branches surplus treaty reinsurance agreement-Пропорционален договор за имотно реосигурување на вишок на ризик,
- Property & Engineering Risk XL Treaty-Непропорционален вишок на штети договор за имотно осигурување,
- General Third Party Liability surplus treaty reinsurance agreement-Пропорционален договор за реосигурување на вишок на ризик за одговорност кон трети лица,
- Earthquake Quota Share Treaty-Пропорционален договор за имотно осигурување за ризикот земјотрес,
- Catastrophe Excess of loss-Непропорционален вишок на штети договор за реосигурување на катастрофални штети,
- Personal Accident Catastrophe Excess of loss – Непропорционален вишок на штети договор за реосигурување на катастрофални штети при незгода,
- Crops Quota Share Quota Share Treaty-Пропорционален договор за имотно осигурување на посеви и плодови,
- Domestic and Green card XL MTPL -Непропорционален вишок на штети договор за осигурување на одговорност кон трети лица (договорот во 2019 вклучува покрите за реосигурување на каско осигурување),

- Cargo surplus reporter (со вклучено покритие за ЦМР осигурување),
- GTPL surplus treaty – Пропорционален договор за реосигурување на општа одговорност,
- Stop Loss Extended Warranty – Стоп лос договор за реосигурување на продолжена гаранција,
- Stop Loss Mobile devices – Стоп Лос договор за реосигурување на мобилна и техничка опрема,
- Stop Loss Livestock – Стоп Лос договор за реосигурување на животни.

5.6. ГОЛЕМИ ЗДЕЛКИ

Во 2020 година Друштвото нема склучено голема зделка.

5.7. ИЗМЕНИ ВО ОСНОВНАТА ГЛАВНИНА И ВО РЕЗУЛТАТИТЕ ЗА ИЗВЕШТАЈНИОТ ПЕРИОД

Во 2020 година не настанале промени во основната главнина на Друштвото, па соодветно на тоа немало никакво влијание од таков карактер на резултатите на Друштвото.

5.8. ПРОМЕНА ВО СОПСТВЕНИЧКАТА СТРУКТУРА

Во 2020 година во акционерската структура на САВА осигурување а.д. Скопје има промена единствено кај еден сопственик на акции и тоа на акционерот ЕУРОСТАНДАРД БАНКА АД Скопје над кој е отворена стечајна постапка и истиот има промена на називот кој сега гласи: ЕУРОСТАНДАРД БАНКА АД Скопје (во стечај).

Pozavarovalnica SAVA D.D Ljubljana како во 2019 така и на крајот на 2020 година поседува вкупно 16.964 или 92,57 % од вкупниот број на издадени акции.

5.9. АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ И СОПСТВЕНИЧКА СТРУКТУРА

На ден 31.12.2020 година акционерскиот капитал на САВА осигурување а.д. Скопје изнесува 3.805.905 ЕУР. Акционерскиот капитал на САВА осигурување е поделен на 18.326 обични акции со номинална вредност на 1 акција од 207,6779 ЕУР. Една обична акција дава право на еден глас во Собранието на акционери на САВА осигурување, а.д. Скопје. Акционерите - сопственици на обични акции од САВА осигурување, а.д. Скопје ги имаат следниве права од акциите, и тоа:

1. Право на глас во Собранието на Друштвото,
2. Право на исплата на дел од добивката (дивиденда) и
3. Право на исплата на дел од остатокот на ликвидационата, односно стечајната маса на Друштвото.

Табела 5.9.1. Акционерска структура

Акционер	Број на акции	Номинална вредност на акциите (eur)	Структура %
Позаваровалница САВА Д.Д. Словенија, Љубљана	16.964	3.523.048	92,57%
Премиум Инвест Дооел Увоз-Извоз Скопје	596	123.776	3,25%
Ѓорѓи Трајковски	287	59.604	1,57%
Еуростандард Банка Скопје (во стечај)	237	49.220	1,29%
Крсте Таневски	135	28.037	0,74%
Друштво за трговија и услуги ФМГ Гроуп ДООЕЛ Скопје	83	17.237	0,45%
Југотутун АД Скопје	13	2.700	0,07%
Ѓорѓи Јованов	11	2.284	0,06%
ВКУПНО	18.326	3.805.905	100,0%

Членовите на Одборот на директори немаат сопственост на акции во акционерскиот капитал на САВА осигурување.

Табела 5.9.2. Учество на правни и физички лица во акционерската структура

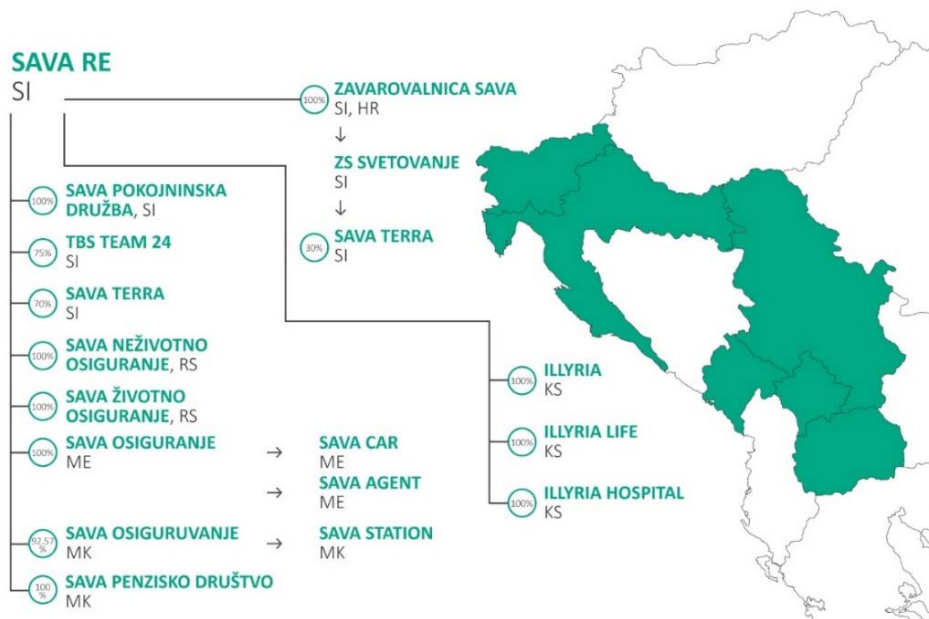
Акционери	Број акции	% во сите издадени акции
Правни лица	18.180	99,2%
Физички лица	146	0,8%
Фондови	-	/
ВКУПНО	18.326	100,0%

Денес САВА осигурување е дел од групацијата на САВА осигурителна група која е една од најголемите осигурителни групации во Централна Европа. Привилегијата да се биде дел од ваква групација е многукратна. Покрај сигурноста која ја има клиентот, тука е и многугодишното искуство во осигурителната сфера, но и перспективата за воведување на нови развојни начини на продажба на нашиот осигурителен пазар.

Изминатите периоди не потсетија на комплексноста на управувањето со ризикот, што всушност е задача која што никогаш не е завршена. Исто така, се испостави дека глобализацијата сепак содржи позитивни и негативни импликации за речиси секоја економија и секоја компанија.

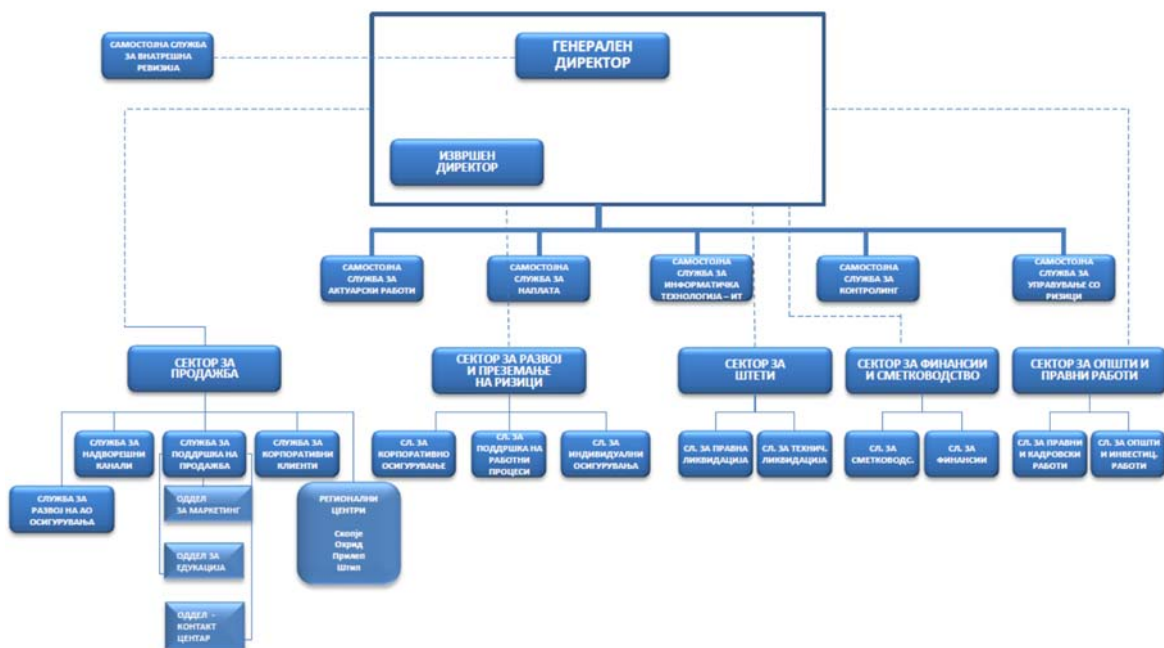
САВА осигурителната група ја задржи својата бонитетна оцена во А со прогноза „стабилна“, според еволуацијата од компанијата Standard & Poor's од Август 2020 година, и според А.М. Best со рејтинг А од Октомври 2020 година.

Слика 5.9.1. Групација Сава Ре

5.10. ОРГАНИЗАЦИОНА ШЕМА

Слика 5.9.2. - Организациона структура

5.11. ПОДРУЖНИЦИ НА ДРУШТВОТО

САВА осигурување а.д. Скопје на крајот на 2020 година располага со 49 подружници низ Република Северна Македонија, и тоа со следниве локации:

1. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Автокоманда*, со седиште во Скопје на ул.624 бр.1 Скопје
2. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Автокоманда 1*, со седиште во Скопје на ул.16та Македонска Бригада бр.2/3-6 Скопје
3. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Автобуска Станица*, со седиште во Скопје на ул.Никола Карев бр.20 Скопје
4. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Берово*, со седиште во Берово, на ул.23-ти Август бб Берово
5. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Битола*, со седиште во Битола, на ул.Јосиф Христовски бр.1, Зграда Грозд, Битола
6. САВА осигурување а.д. Скопје – *Подружница Битола 1*, со седиште во Битола, на ул.Никола Тесла бр.42, Битола
7. САВА осигурување а.д. Скопје – *Подружница Брвеница*, со седиште во Брвеница, на ул.Маршал Тито бр.163 Брвеница
8. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Велес*, со седиште во Велес, на ул.Владимир Назор бр.2 Велес
9. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Виница*, со седиште во Виница, на ул.Кирил и Методиј бр.23 Виница,
10. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Гевгелија*, со седиште во Гевгелија, на ул.Маршал Тито бр.55 Гевгелија
11. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Гостивар*, со седиште во Гостивар, на ул.Никола Парапунов бр. 104 Гостивар
12. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Грација*, со седиште во Скопје, на ул.Максим Горки бр.19 Скопје
13. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Дебар*, со седиште во Дебар на ул.Братство Единство бр.1, Дебар
14. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Делчево*, со седиште во Делчево, на ул.Булевар Македонија бб Делчево
15. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Дирекција*, со седиште во Скопје, на ул.Загребска бр.28А Скопје
16. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Илинден*, со седиште во Скопје, на ул.Трница бр.1 Скопје
17. САВА осигурување а.д. Скопје – *Подружница Каменица*, со седиште во Каменица, на ул.Александар Македонски бр.11/2-1 Каменица
18. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Карпош*, со седиште во Скопје на ул.Булевар Партизански одреди бр.62/2-13 Скопје
19. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Кавадарци 1*, со седиште во Кавадарци, на ул.Ц. Поп-Ристов бр. 7 1/1-1, Кавадарци
20. САВА осигурување а.д. Скопје – *Подружница Кисела вода*, со седиште во Скопје, на ул.Дренак бр.10/1-1 Скопје
21. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Кичево*, со седиште во Кичево на ул.бул.Ослободување бр.81 Кичево
22. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Кочани 1*, со седиште во Кочани на ул.29-ти Ноември бр.1-3 Кочани

23. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Крива Паланка*, со седиште во Крива Паланка на ул.Маршал Тито бр. 1/7 Крива Паланка
24. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Куманово*, со седиште во Куманово, на ул.Ленинова бр.2 лок.4 Куманово
25. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Куманово 1*, со седиште во Куманово, на ул.Козјачка бр.7, Куманово
26. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Куманово 2*, со седиште во Куманово, на ул. 11-ти Октомври бр.1/3 Куманово
27. САВА осигурување а.д. Скопје – *Подружница Кривогаштани*, со седиште во Кривогаштани, на ул.Филип Втори бр.90В, Кривогаштани
28. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Неготино*, со седиште во Неготино, на ул.Јане Сандански бр.23, Неготино
29. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Охрид*, со седиште во Охрид, на ул.Булевар Туристичка бр. 36а Охрид
30. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Охрид 1*, со седиште во Охрид, на ул.Јане Сандански бр.49, Охрид
31. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Охрид 2*, со седиште во Охрид на ул.15-ти Корпус бр.93, Охрид
32. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Охрид 3*, со седиште во Охрид на ул.Лазо Трпоски бр.1, Охрид
33. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Прилеп*, со седиште во Прилеп, на ул.11-ти Октомври бр.80 Прилеп
34. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Пробиштип*, со седиште во Пробиштип, на ул.Миро Барага бр.1 Пробиштип
35. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Радовиш*, со седиште во Радовиш, на ул.Булевар Александар Македонски бб Радовиш
36. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Ресен*, со седиште во Ресен, на ул.29-ти Ноември бр.30/ГТЦ Ресен
37. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Свети Николе*, со седиште во Свети Николе, на ул.Кумановска бр.66 Св.Николе
38. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Струга*, со седиште во Струга, на ул.ЈНА бр.26А, Струга
39. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Струмица*, со седиште во Струмица, на ул.24-ти Октомври бр.46 Струмица
40. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Струмица 1*, со седиште во Струмица, на ул.Ленинова бр.96 Струмица
41. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Струмица 2*, со седиште во Струмица, на ул.Климент Охридски бб Струмица
42. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Струмица 3*, со седиште во Струмица, на ул.Населено место без уличен систем бр.246 с. Турново Струмица
43. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Тетово*, со седиште во Тетово, на ул.Јане Сандански бр.101 Тетово
44. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Тетово 1*, со седиште во Тетово, на ул.29-ти Ноември бр.108, Тетово
45. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Три Бисери Скопје*, со седиште во Скопје, на ул.Булевар Јане Сандански бр.7 ТЦ-Три Бисери Скопје
46. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Кафасан*, со седиште во Струга, на Граничен премин Кафасан, Струга
47. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Чаир*, со седиште во Скопје, на ул. Џон Кенеди бр.5/1-3, Скопје

48. САВА осигурување а.д. Скопје – *Подружница Чешиново-Облешево*, со седиште во Чешиново-Облешево на ул.Јоаким Крчовски бр.1 Облешево
49. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Штип*, со седиште во Штип на ул.Кеј Маршал Тито бб.

5.12. ПОДАТОЦИ ЗА ПРОДАЖНАТА МРЕЖА

САВА осигурување во Секторот продажба располага со добро развиена мрежа на агенти во 49 подружници во Скопје и во градовите низ Републиката. Патот на постигнатите резултати беше тежок, но се работеше за млада и амбициозна екипа која имаше доверба во себе и во одговорните кои беа со нив.

Агентската мрежа во Скопје, продажбата ја почна ставајќи акцент на физички лица и на мали и средни претпријатија, и тоа: осигурување на имот, возила, незгода и осигурување на имотот на вработените. Изградени се добри односи со осигурениците и во наредниот период не се очекуваат проблеми од аспект на продажбата, обнова на полиси и ширење на продажбата.

Продажната мрежа, односно продажбата на осигурување се врши во Секторот за продажба во Скопје и во подружниците во поголемите градови низ Републиката и продажните места - шалтери во помалите градови, и тоа со:

- 57 редовно вработени агенти;
- 58 надворешни агенти;
- 32 брокерски друштва;
- 3 деловни банки;
- 98 туристички агенции,
- 1 увозник на возила;
- 2 агенции за застапување во осигурување;
- и останати канали на продажба.

Агентите продолжија со добрата практика - еден вработен со еден клиент и можност за пружање целосна услуга од сите видови на осигурување. На вработените во Секторот за продажба овозможено им е целосно да се фокусираат на продажбата и на работата со клиентите. Нивните резултати програмски се евидентираат и врз основа на резултатите стимулативно се наградуваат.

Од овој начин на продажба има забележливи резултати и голем број на предности меѓу кои: унифицирано работење во сите центри на продажба - подружници, зголемен квалитет на услугата, брзо, квалитетно и навремено изготвување на понудите и пресметките по електронски пат, ефикасна контрола на изготвените полиси, зголемена контрола во наплатата на полисираната премија и пред се

остварени добри односи со клиентите. Воспоставената деловна соработка е доста успешна и резултира со зголемен број на договори и полиси.

6. ОПИС НА СОСТОЈБАТА ВО СТОПАНСТВОТО

6.1. МАКРОЕКОНОМСКИ ДВИЖЕЊА ВО 2020 И ОЧЕКУВАЊА ВО 2021 ¹

Меѓународно економско окружување—Пандемијата предизвикана од коронавирусот и мерките преземени за заштита на јавното здравје имаа силен негативен одраз како врз глобалната, така и врз домашната економија. Со оглед на влошувањето на епидемиолошката состојба и појавата на вториот бран од вирусната инфекција, којашто најверојатно ќе биде присутна најмалку и во првата половина на 2021 година, извесно е дека негативните ефекти од пандемијата ќе бидат посилни од првично очекуваните, а економското закрепнување до преткризното ниво ќе биде побавно. Иако се очекува дека новиот бран од здравствената криза ќе биде проследен со целни и помалку рестриктивни мерки од оние коишто беа воведени при справувањето со првиот бран на ширење на пандемијата, сепак натамошното присуство на вирусот и неизвесноста ќе придонесат за делумна воздржаност кај економските субјекти во еден подолг период. Информациите за можна појава на вакцина порано од првичните очекувања, со оглед на засилените глобални напори на тоа поле, претставуваат позитивен ризик. Оттука, макроекономските проекции и во овој циклус подлежат на исклучително висока неизвесност поврзана со претпоставките за ширењето на коронавирусот, односно од изгледите за справување со него. Брзата, навремена и координирана реакција на монетарната и фискалната политика како одговор на кризата го ублажи првичниот удар врз реалниот сектор, со најави за задржување на приспособливиот карактер на политиките во подолг период од претходно очекуваниот, до надминувањето на кризната состојба.

Според проекциите на ММФ од октомври, се оценува дека во 2020 година глобалната економија ќе забележи пад од 4,4%, додека во 2021 година се очекува закрепнување и економски раст од 5,2%, така што нивото на БДП во 2021 година ќе биде само малку над нивото од 2019 година. Овие бројки значат

¹ Превземено од Квартален извештај_ноември 2019 на НБРСМ (http://nbrm.mk/content/MPI%20publikacii/istrazuvanje_Kvartalen_izvestaj_novemvri_2019.pdf)

мала нагорна ревизија за 2020 година во однос на јунските проекции, при подобри остварувања од претходно очекуваните, посебно во развиените земји, поради отворањето на економиите почнувајќи од мај - јуни, како и поради посилното закрепнување во третиот квартал. Кога станува збор за 2021 година, октомвриските проекции упатуваат на малку послаб раст од претходно очекуваниот, одразувајќи го притоа поблискиот пад којшто се предвидува за 2020 година. Основното сценарио претпоставува дека дел од мерките за спречување на ширењето на вирусот ќе продолжат и во 2021 година, но согласно очекувањата за појавата на вакцина и подобрување на терапијата којашто се користи за справување со вирусот, тие постепено ќе почнат да се намалуваат во текот на годината.

Македонска економија - Споредбата на последните макроекономски показатели од домашната економија со нивната проектирана динамика во рамките на октомврискиот циклус проекции упатува на одредени отстапувања во одделните сегменти од економијата. Согласно со објавените проценети податоци за БДП, во третиот квартал од 2020 година реалниот БДП бележи пад од 3,3% на годишна основа, што претставува значително забавување во однос на падот во претходниот квартал (од 14,9%). Ова е во согласност со привременото стабилизирање на состојбата со пандемијата во овој период од годината и постепено олабавување на мерките за спречување на нејзиното ширење, надополнето со ефектот од преземените монетарни и фискални мерки. Во просек, согласно со направените ревизии, во првите три квартали на 2020 година, економијата бележи реален пад од 5,9% што е во согласност со очекувањата од октомвриската проекција (проектиран пад од 6,1%). Гледано по компоненти, значителното забавување на падот во третиот квартал доаѓа од растот на домашната побарувачка, што се должи најмногу на растот на инвестициите (по нивниот длабок пад во претходниот квартал) и на поумерениот пад на личната потрошувачка, а свој придонес имаше и забрзаниот раст на јавната потрошувачка. Од друга страна, кај нето-извозот се забележува негативен придонес, по позитивниот придонес во претходниот квартал, што главно произлегува од побрзото закрепнување на увозот. Тековно расположливите високофреквентни податоци за четвртиот квартал од 2020 година се ограничени за поцелосно согледување на состојбите, но општо земено, засега упатуваат на поумерени негативни ефекти од здравствената криза врз економската активност. Имено, податоците за октомври покажуваат натамошно, но поумерено, забавување на падот на индустриското производство и на прометот во вкупната трговија, во споредба со годишниот пад од третиот квартал, во услови на повторно воведување рестриктивни мерки заради спречување на ширењето на Ковид-19, но во значително поблага форма, во споредба со тие од почетокот на пандемијата. Според проекциите на ММФ се очекува 2020 година да заврши со пад на БДП од 5,4% додека во 2021 се проектира раст од 5,5%.

Вработеност и плати - Неповолната состојба поврзана со пандемијата на Ковид-19 и натаму има негативно, но ограничено влијание врз поместувањата на пазарот на труд. Така, бројот на вработени лица забележа годишен пад од 1,7%, што предизвика натамошно намалување на стапката на вработеност за 0,5 п.п. во однос на претходниот квартал (од 47,1% во вториот квартал на 46,6% во третиот квартал). Од друга страна, стапката на невработеност во третиот квартал од годината забележа намалување и изнесува 16,5% (16,7% во претходниот квартал) што, при намалување на бројот на вработените, во целост е резултат на порастот на неактивното население.

Инфлација - Во третиот квартал од 2020 година, годишната стапка на инфлација изнесува 1,5% (наспроти 0,5% во претходниот квартал). Забрзувањето на растот на потрошувачките цени се должи на повисоките остварувања кај сите три компоненти. Најголем ефект врз ваквата динамика има значителното намалување на негативниот придонес на цените на енергетската компонента, главно како одраз на забавувањето на падот на цените на нафтените деривати и зголемувањето на домашната цена на електрична енергија во август. Исто така, во овој квартал се забележува и поголем позитивен придонес од растот на цените на прехранбената и базичната компонента. Растот на цените на храната и базичната инфлација делумно ги отсликува и случувањата поврзани со Ковид-19, во еден дел поврзано со олабавувањето на рестриктивните мерки и поизразената потрошувачка на одредени производи и услуги во овој период, а одреден ефект веројатно имаат и ограничувањата на страната на понудата. Кога станува збор за патеката на идното движење на цените, поголемиот дел од домашните и меѓународните институции очекуваат релативно ниска стапка на инфлација во 2020 година и постепено и умерено забрзување на стапката на инфлација во наредните две години. Според истражувањето од Анкетата за инфлациските очекувања и очекувањата за движењето на реалниот БДП52 спроведено во септември, во 2020 година се очекува дека инфлацијата ќе изнесува 0,6%. Во текот на наредните две години, според економските аналитичари, растот на домашните потрошувачки цени ќе забрза и ќе достигне 1,3% во 2021 и 1,6% во 2022 година.

Биланс на плаќања – Во вториот квартал на 2020 година, дефицитот на тековната сметка на билансот на плаќања забележа мало годишно продлабочување, коешто во целост се должи на намалувањето на суфицитот кај секундарниот доход. Кризата предизвикана од пандемијата на ковид-19 имаше силни ефекти врз понудата на девизи кај менувачкото работење. Имено, затворањето на границите и мерките за ограничување на движењето значително делуваа врз дознаките коишто влегуваат во економијата во готовинска форма, што го намали и суфицитот на секундарниот доход. Овие неповолни движења, делумно беа ублажени од стеснувањето на трговскиот дефицит, примарниот доход, но и од подобрувањето кај суфицитот на услугите присутно кај неколку категории на услуги. Истовремено, кај финансиската сметка, во текот на второто тримесечје се остварени високи

нето-приливи, коишто во најголем дел произлегуваат од задолжувањето на државата преку издавање на еврообврзница на меѓународниот пазар на капитал и во форма на долгорочни кредити и заеми кај официјални меѓународни финансиски институции (ММФ). Ваквите поместувања во билансот на плаќања овозможува целосно финансирање на дефицитот во тековната сметка и раст на девизните резерви во второто тримесечје на 2020 година..

Монетарна политика - Во текот на третиот квартал од годината Народната банка не ја промени поставеноста на монетарната политика, при што основната каматна стапка се задржа на нивото од 1,5%, по трите намалувања од почетокот на годината. Досегашното олеснување на монетарната политика придонесе кон поддршка на кредитните текови во економијата и зголемување на ликвидноста во банкарскиот систем. Девизните резерви во третото тримесечје од годината и понатаму се на соодветното ниво и се одржуваат во сигурната зона. Вкупните депозити и вкупните кредити сè уште растат на годишна основа. Народната банка и натаму внимателно ќе ги следи показателите и потенцијалните ризици од домашното и надворешното окружување заради соодветно приспособување на поставеноста на монетарната политика.

Движења на финансиските пазари - Меѓубанкарската каматна стапка на пазарот на депозити во третиот квартал од 2020 година забележа мало намалување и во просек изнесува 1,03%. При непроменетост на основната каматна стапка на Народната банка, не се забележаа значителни промени кај котациите на СКИБОР, со исклучок на шестмесечните и дванаесетмесечните каматни стапки, каде што е забележано мало надолно поместување. На примарниот пазар на државни хартии од вредност, новите емисии беа главно на подолги рокови и во домашна валута, додека на секундарниот пазар се тргуваше претежно со државни записи. На Македонската берза постои неизвесност од страна на инвеститорите за можните негативни економски последици од состојбата со вирусната инфекција ковид-19, при што берзанскиот промет беше помал во споредба со претходниот квартал. Сепак, под влијание на вредноста на акциите на неколку акционерски друштва, вредноста на МБИ-10 забележа раст, за разлика од надолните поместувања на берзанските индекси од регионот во услови на очекување на втор бран на ширење на инфекцијата со корона-вирусот. На меѓународните финансиски пазари, индексите за променливост на финансиските услови се намалија, што упатува на извесно стабилизирање на очекувањата. Приносите на македонските еврообврзници забележаа поголемо намалување во однос на намалувањето кај германските државни обврзници, што придонесе за стеснување на распоните меѓу овие две обврзници.

Јавни финансии – Економските последици од здравствената криза во вториот квартал на 2020 година имаа неповолен ефект и врз фискалниот сектор. Имено, во услови на длабок пад на економската активност, вкупните буџетски приходи забележаа намалување од 18,2% на годишна основа, при натамошен раст на буџетските расходи од 10,3%. Во вакви услови, буџетскиот дефицит

достигна 2,8% од БДП и е повисок во споредба со остварувањето во истиот квартал од минатата година. Во услови на натамошно, но значително поумерено влошување на економските остварувања во јули и август, за периодот јануари - август од 2020 година, буџетскиот дефицит се прошири на 5,2% од БДП, што претставува 75,6% од ребалансот на Буџетот за 2020 година 78. Финансирањето на буџетскиот дефицит во периодот јануари-август, во најголем дел се изврши преку странско задолжување, а во еден дел и преку домашно задолжување, при што дел од приливите беа задржани како депозити на државата во Народната банка. Вкупниот јавен долг на крајот на вториот квартал на 2020 година изнесува 59,9% од БДП и е повисок за 8,9 п.п. во споредба со претходниот квартал.

Табела 6.1.1. – Макроекономски индикатори

	2016	2017	2018	2019	Е2020	П2021
БДП реална стапка на раст (во %)	2,9	0	3,1	3,6	-5,4	5,5
БДП (во милиони денари)	598.881	619.788	663.250	697.545	674.293	711.379
БДП (во милиони евра)	9.723	10.081	10.786	11.341	10.964	11.567
Стапка на невработеност (просек, во %)	23,7	22,4	21,6	17,1	16,6	15,1
Инфлација (просек, во %)	-0,2	1,4	1,7	2	1,9	1,3
Население (милиони)	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1
БДП/жител (во евра)	4.630	4.800	5.136	5.401	5.221	5.508
Осигурителна премија (во милиони евра)	141,5	146,3	161,5	172,1	164,9	175,1
- раст/пад осигурителна премија	5,30%	3,40%	10,39%	6,56%	-4,09%	6,10%
Осигурителна премија - неживот (во милиони евра)	120,6	122,7	134,3	142,3	136,5	144,8
- раст/пад осигурителна премија - неживот	3,30%	1,80%	9,45%	5,96%	-4,50%	6,50%
Осигурителна премија - живот (во милиони евра)	21	23,5	27,2	29,8	28,5	30,3
- раст/пад осигурителна премија - живот	17,90%	12,00%	15,74%	9,56%	-3,50%	3,20%
Премија/жител (во евра)	67,4	69,7	38,0	82,0	78,5	69,0
Премија/жител (во евра) неживот	57,4	58,4	32,4	67,8	65,0	69,0
Премија/жител (во евра) живот	10	11,2	5,6	14,2	13,6	14,4
Премија/БДП (во %)	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Премија/БДП (во %) неживот	1,2	1,2	1,2	1,3	1,2	1,3
Премија/БДП (во %) живот	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3
Просечна месечна нето плата (во евра)	351	388	394	419	447,7	471,9
Среден курс MKD/EUR)	61,6	61,48	61,49	61,49	61,5	61,5

Извор: НБРМ и проценки на САВА осигурување а.д. Скопје

6.2. ОСИГУРИТЕЛЕН ПАЗАР²

Пазарот на осигурување во Р. Северна Македонија во последните неколку години бележеше тренд на пораст, раст на бруто полисираната премија и бројот на вработени. Овој тренд се должеше

² Податоци превземени од извештаи од АСО на РСМ

пред сè на зголемената понуда на нови продукти, подобрување на продажната услуга на друштвата за осигурување од една страна и зголемената свесност на физичките и правни лица за потребата од осигурување од друга страна. Трендот на раст е присутен и во првиот квартал од 2020 година, додека во вториот и третиот квартал од 2020 бележи пад како резултат на пандемијата предизвикана од Ковид-19.

На пазарот на осигурување активно работат 16 друштва за осигурување, од кои 11 друштва вршат работи на неживотно осигурување, додека останатите 5 друштва за осигурување работат на осигурување на живот.

Друштвата за осигурување се во доминантна сопственост на странски правни лица од финансиски сектор, кои се делумно или целосно присутни во 15 од вкупно 16 друштва за осигурување на пазарот. Притоа, 11 друштва за осигурување се дел од осигурителни групации со седиште во земји-членки на ЕУ, додека само едно друштво за осигурување е во целосна сопственост на домашни инвеститори. На пазарот на осигурување делуваат 36 осигурително брокерски друштва, 10 друштвата за застапување во осигурување и 6 деловни банки кои делуваат како застапници во осигурување. Законот за супервизија на осигурување, Законот за задолжително осигурување во сообраќајот и Законот за доброволно здравствено осигурување се основна законска рамка која ги регулира условите и начинот на вршење работи на осигурување и реосигурување, начинот и условите на вршење работи на посредување во осигурувањето и спроведувањето супервизија врз работењето на друштвата за осигурување, осигурително брокерските друштва и друштвата за застапување во осигурување.

Пазарот на осигурување според последните пресметани показатели од 2019 година, Степен на пенетрација (учеството на бруто полисираните премии во БДП) кој изнесува 1,5% и Степен на густина (бруто полисирани премии по жител) кој изнесува 5.039,72 мкд, се карактеризира како недоволно развиен, но со оглед на тоа дека во последните неколку години важноста на компаниите за осигурување како дел од финансискиот сектор значително се зголеми постои голем потенцијал за негов развој.

Во период 01.01.2020-30.09.2020 на осигурителниот пазар во Р.Северна Македонија е остварена бруто полисираната премија во вкупен износ од 7,52 милијарди денари (2019: 7,94 милијарди денари), што претставува пад од 5,2% во однос на БПП остварена во истиот период 2019 година.

Негативен тренд е забележан во двата сегмента на осигурувањето. Во делот за неживотно осигурување, остварена е БПП во износ од 6,34 милијарди денари (2019: 6,70 милијарди денари) или истата претставува 84,3% од вкупната БПП на осигурителниот сектор и претставува намалување од 5,4% во однос на истиот период минатата година. Во групата на осигурување на живот е остварена БПП во износ од 1,18 милиони денари (2019: 1,24 милиони денари), односно намалување од 4,3% во однос на

минатата година. Учетството на бруто полисираната премија во делот за живот но осигурување во вкупната БПП на осигурителниот сектор е 15,7%.

На осигурителниот пазар во Северна Македонија ниту едно друштво не го поминува прагот од над 20,0% учество на пазарот. Во период 01.01.2020-30.09.2020 година САВА осигурување а.д. Скопје учествува со 8,3% во вкупната бруто полисирана премија на пазарот. САВА осигурување а.д. Скопје во истиот период има остварено бруто полисирана премија во износ од 626,7 милиони денари (2019: 665,7 милион денари) односно оствари пад од 5,9% во однос на истиот период во 2019 година.

Табела 6.2.1. – БПП на пазарот на осигурување на РСМ

Осигурителна компанија-неживот	IIIQ2019	IIIQ2020	IIIQ2020- IIIQ2019	% пад/раст	Пазарен удел IIIQ2019	Пазарен удел IIIQ2020
1 Триглав	1.115.119	962.249	-152.870	-13,7%	16,6%	15,2%
2 Еуролинк	816.283	750.996	-65.287	-8,0%	12,2%	11,9%
3 Македонија	767.351	723.259	-44.092	-5,7%	11,5%	11,4%
4 Сава	665.704	626.755	-38.949	-5,9%	9,9%	9,9%
5 Халк	365.974	611.130	245.156	67,0%	5,5%	9,6%
6 Уника	575.581	592.882	17.301	3,0%	8,6%	9,4%
7 Евроинс	629.127	568.473	-60.654	-9,6%	9,4%	9,0%
8 Винер	614.868	539.181	-75.687	-12,3%	9,2%	8,5%
9 Ос.Полиса	523.898	437.449	-86.449	-16,5%	7,8%	6,9%
10 Кроација	349.763	335.284	-14.479	-4,1%	5,2%	5,3%
11 Граве	274.311	189.397	-84.914	-31,0%	4,1%	3,0%
Вкупно-неживот	6.697.979	6.337.055	-360.924	-5,4%	84,4%	84,3%
Осигурителна компанија-живот	IIIQ2019	IIIQ2020	IIIQ2020- IIIQ2019	% пад/раст	Пазарен удел IIIQ2019	Пазарен удел IIIQ2020
1 Кроација	554.899	453.641	-101.258	-18,2%	44,9%	38,3%
2 Граве	367.467	366.207	-1.260	-0,3%	29,7%	31,0%
3 Винер	200.757	211.413	10.656	5,3%	16,2%	17,9%
4 Уника	91.036	118.238	27.202	29,9%	7,4%	10,0%
5 Триглав	22.009	33.690	11.681	53,1%	1,8%	2,8%
Вкупно-живот	1.236.168	1.183.189	-52.979	-4,3%	15,6%	15,7%
Вкупно пазар	7.934.147	7.520.244	-413.903	-5,2%	100,0%	100,0%

Бруто ликвидираниите штети заклучно со 30.09.2020 година на пазарот изнесуваат 2,75 милијарди денари и во споредба со 3К2019 година бруто ликвидираниите штети бележат пад од 7,1% (3К2019: 2,97 милијарди денари). При тоа, друштвата за неживотно осигурување исплатиле 2,46 милијарди денари и во споредба со 3К2019 година бруто исплатените штети бележат пад од 9,2 % (3К2019: 2,71 милијарди денари), Друштвата за осигурување на живот исплатиле 292,65 милиони денари и во споредба со 3К2019 година е забележан пораст од 15,4% (3К2019: 253,63 милиони денари).

Табела 6.2.2. – Бруто ликвидирани штети на пазарот на осигурување на РСМ

Осигурителна компанија-неживот		IIIQ2019	IIIQ2020	IIIQ2020- IIIQ2019	% пад/раст	Пазарен удел IIIQ2019	Пазарен удел IIIQ2020
1	Триглав	425.797	358.947	-66.850	-15,70%	15,67%	14,55%
2	Еуролинк	296.642	274.691	-21.951	-7,40%	10,92%	11,14%
3	Сава	279.173	271.395	-7.778	-2,79%	10,28%	11,00%
4	Евроинс	292.734	269.908	-22.826	-7,80%	10,78%	10,94%
5	Винер	241.797	231.475	-10.322	-4,27%	8,90%	9,38%
6	Уника	260.463	217.564	-42.899	-16,47%	9,59%	8,82%
7	Халк	194.069	214.632	20.563	10,60%	7,14%	8,70%
8	Македонија	214.144	204.198	-9.946	-4,64%	7,88%	8,28%
9	Ос.Полиса	223.070	189.143	-33.927	-15,21%	8,21%	7,67%
10	Кроација	150.723	130.838	-19.885	-13,19%	5,55%	5,30%
11	Граве	137.807	103.743	-34.064	-24,72%	5,07%	4,21%
Вкупно-неживот		2.716.419	2.466.534	-249.885	-9,20%	91,46%	89,39%
Осигурителна компанија-живот		IIIQ2019	IIIQ2020	IIIQ2020- IIIQ2019	% пад/раст	Пазарен удел IIIQ2019	Пазарен удел IIIQ2020
1	Кроација	121.267	155.981	34.714	28,63%	47,81%	53,30%
2	Граве	93.045	88.215	-4.830	-5,19%	36,69%	30,14%
3	Винер	28.219	20.138	-8.081	-28,64%	11,13%	6,88%
4	Уника	9.746	15.221	5.475	56,18%	3,84%	5,20%
5	Триглав	1.354	13.098	11.744	867,36%	0,53%	4,48%
Вкупно-живот		253.631	292.653	39.022	15,39%	8,54%	10,61%
Вкупно пазар		2.970.050	2.759.187	-210.863	-7,10%	100,00%	100,00%

Во структурата на каналите на продажба кај неживотното осигурување, најголемо учество зазема директната продажба со 48,93%, потоа следи продажбата преку осигурително брокерски друштва со 28,43%, продажбата преку застапници (физички лица) со 11,99%, продажба преку друштва за застапување во осигурување со 8,21%, банките со 1,93% и 0,50% преку останати дистрибутивни канали.

IV. АНАЛИЗА НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОТО

7. КЛУЧНИТЕ ИНДИКАТОРИ НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОТО

7.1. НАЈВАЖНИ ФИНАНСИСКИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА 2020 ГОДИНА

Табела 7.1.1. - Финансиски показатели за 2020 година

САВА Осигурување а.д. Скопје	01.01- 31.12.2019	01.01- 31.12.2020	Ребаланс 01.01- 31.12.2020	2020-2019	2020- РП2020	2020/2019	2020/РП2020
Пресметана осигурителна полисирана премија	886.425.349	848.399.024	850.518.116	-38.026.325	-2.119.092	-4,3%	-0,2%
Чисти приходи од премија	759.331.030	766.708.705	764.459.064	7.377.675	2.249.641	1,0%	0,3%
Пресметани ликвидирани штети	375.389.834	363.155.551	379.104.651	-12.234.282	-15.949.100	-3,3%	-4,2%
Чисти расходи за штети	346.207.418	365.791.653	361.638.217	19.584.236	4.153.436	5,7%	1,1%
Бруто трошоци за работењето	374.682.213	343.697.411	349.772.485	-30.984.802	-6.075.074	-8,3%	-1,7%
Едноставен штетен количник	42,3%	42,8%	44,6%	0,5%	-1,8%	1,1%	-4,0%
Бруто меродавен коефициент	45,4%	47,5%	43,0%	2,1%	4,5%	4,7%	10,4%
Нето меродавен коефициент	45,6%	47,7%	47,3%	2,1%	0,4%	4,6%	0,9%
Бруто трошковен коефициент	42,5%	40,5%	41,1%	-2,0%	-0,6%	-4,8%	-1,4%
Нето трошковен коефициент	48,2%	43,6%	44,6%	-4,7%	-1,1%	-9,7%	-2,4%
Нето комбиниран коефициент S&P	100,7%	98,0%	99,3%	-2,7%	-1,2%	-2,7%	-1,3%
% на трошоци за стекнување во бруто полисирана премија	31,9%	30,5%	30,6%	-1,4%	-0,1%	-4,4%	-0,2%
% на останати трошоци во премија	10,6%	10,0%	10,5%	-0,7%	-0,5%	-6,2%	-4,9%
% на нето премија во бруто полисирана премија	85,7%	90,4%	89,9%	4,7%	0,5%	5,5%	0,5%
Ретенција на расходите за штети (меродавен показател)	91,1%	90,1%	98,0%	-1,0%	-7,9%	-1,1%	-8,1%
Осигурително-технички резултат	-11.165.001	12.115.542	3.004.926	23.280.543	9.110.615	-208,5%	303,2%
Резултат од финансиски пласмани	21.182.260	21.374.725	24.712.334	192.465	-3.337.609	0,9%	-13,5%
Резултат останато	5.428.527	3.637.953	2.678.431	-1.790.573	959.522	-33,0%	35,8%
Резултат пред одданочување	15.445.785	37.128.220	30.395.691	21.682.435	6.732.528	140,4%	22,1%
Резултат по одданочување	12.428.177	33.334.963	27.356.122	20.906.786	5.978.841	168,2%	21,9%
Нето осигурително-технички резервации	779.646.543	788.383.018	779.228.941	8.736.475	9.154.077	1,1%	1,2%
Актива	1.397.878.475	1.473.675.638	1.423.324.996	75.797.163	50.350.642	5,4%	3,5%
Капитал	375.884.394	409.337.382	403.906.740	33.452.988	5.430.642	8,9%	1,3%
ROA	0,9%	2,3%	1,9%	1,4%	0,4%	165,9%	22,9%
ROE	3,2%	8,5%	6,7%	5,3%	1,8%	163,7%	26,2%
ROR	1,6%	4,3%	3,6%	2,7%	0,8%	165,6%	21,5%
Бруто осигурително-технички резервации	831.271.637	867.498.349	813.906.840	36.226.712	53.591.509	4,4%	6,6%
Инвестиционо портфолио	940.500.858	960.807.122	973.603.217	20.306.264	-12.796.095	2,2%	-1,3%
Вработени	224,75	223,75	224,25	-1,00	-0,5	-0,4%	-0,2%
Полисирана премија по вработен	3.944.050	3.791.727	3.792.723	-152.323	-995	-3,9%	0,0%

*Податоците се во согласност со известувањето спрема матичната компанија Сава Ре Љубљана

8. ПРЕМИЈА

8.1. БРОЈ НА СКЛУЧЕНИ ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ

Во периодот од 01.01 до 31.12.2020 година САВА осигурување склучи 234.116 полиси (2019: 318.194), што преставува намалување на бројот на полиси за 84.078 во однос на претходната година или пад од 26,4% во однос на 2019 година. Бројот на полиси е намален поради глобалната тешка пандемска состојба во која се најде светот, па и нашата економија. Покрај сите променети услови за работа и потешкотиите во кои се најдоа определена група бизниси, Друштвото стабилно продолжи со својата продукција. Неизбежен беше падот кај Зелената карта како најмногу ефектуирано осигурување, но исто така и кај Патничкото осигурување, поради затворените граници и рестрикциите во патувањара. Приличен импакт кризата имаше и на Осигурувањето од незгодата.

Табела бр.8.1.1. - Број на склучени договори за осигурување

Класи на осигурување	Број на склучени договори за осигурување		Индекс	Разлика помеѓу
	2019	2020		2020/2019
01 Осигурување од незгода	128.654	98.744	76,8	-29.910
02 Здравствено осигурување	2.324	2.622	112,8	298
03 Осигурув. на патнички возила(каско)	7.342	7.447	101,4	105
06 Осигурување на пловни објекти (каско)	7	7	100,0	0
07 Осигурување на стока превоз (карго)	299	308	103,0	9
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	9.572	9.871	103,1	299
09 Останати осигурувања на имот	24.799	32.421	130,7	7.622
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	74.376	65.059	87,5	-9.317
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	193	222	115,0	29
13 Општо осигурување од одговорност	503	479	95,2	-24
14 Кредити	3	13	433,3	10
15 Гаранциско осигурување	4.477	3	0,1	-4.474
16 Финансиски штети	153	157	102,6	4
18 Осигурување на туристичка помош	65.492	16.763	25,6	-48.729
Вкупно	318.194	234.116	73,6	-84.078

Графикон бр.8.1.1. Број на склучени договори за осигурување

Графикон бр.8.1.2. Структура на број на склучени договори за осигурување

Друштвото успеа преку сопствената продажна мрежа да обезбеди диверзифицирано потфолио и органски раст на премијата на повеќето свои продукти. Зголемување на бројот на склучени осигурувања бележат сите класи на осигурување, со исклучок на класите Осигурување од незгода, Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила и Осигурување на туристичка помош. Намалувањето се должи на необновени полиси кои се случуваа претходната деловна година поради постоечката пандемија со Ковид – 19. Гранциско осигурување во тековната година е префрлено на класата Останати осигурувања на имот. Најголемо зголемување на бројот на полиси Друштвото реализираа во класите на Имотните осигурувања. Ова зголемување првенствено е резултат на новите, односно изменети продукти на овие класи на осигурување.

Напорите за зголемување на обемот на работа Друштвото ќе ги негува и во претстојечките изменети услови на работа и ќе се стреми кон градење на портфолио со дисперзиран ризик и поквалитетни осигурувања.

8.2. ПОЛИСИРАНА ПРЕМИЈА

8.2.1. Бруто полисирана премија по класи на осигурување

Во 2020 година САВА Осигурување реализираше бруто премија во износ од 848.399.024 денари (2019: 886.425.349 денари) и реализираше пад во однос на минатата година од 38.026.325 денари или пад од 4,3% во однос на полисираната премија во 2019 година. Годишниот план на премија е остварен во предвидените рамки, односно бележи незначителен пад од 0,2%, или реализирана премија е помала од планираната за 2.119.092 денари.

Табела бр.8.2.1. – Бруто полисирана премја

Класи на осигурување	Бруто премија			Индекс		Разлика помеѓу	
	2019	2020	Ребаланс на план 2020	2020/2019	2020/РП 2020	2020 & 2019	2020 & РП 2020
01 Осигурување од незгода	87.535.063	85.721.052	84.585.050	97,9	101,3	-1.814.011	1.136.002
02 Здравствено осигурување	8.926.979	10.531.015	12.056.892	118,0	87,3	1.604.036	-1.525.877
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	136.848.623	143.997.048	139.294.447	105,2	103,4	7.148.426	4.702.601
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	148.145	121.209	154.361	81,8	78,5	-26.936	-33.151
07 Осигурување на стока превоз (карго)	4.931.313	2.671.780	3.746.017	54,2	71,3	-2.259.533	-1.074.237
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	53.663.672	56.566.206	57.357.375	105,4	98,6	2.902.534	-791.169
09 Останати осигурувања на имот	106.700.856	119.887.642	111.908.097	112,4	107,1	13.186.786	7.979.545
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	433.669.097	394.166.516	402.560.949	90,9	97,9	-39.502.581	-8.394.433
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	633.203	729.279	815.158	115,2	89,5	96.077	-85.879
13 Општо осигурување од одговорност	9.414.073	8.362.539	8.150.162	88,8	102,6	-1.051.534	212.376
14 Кредити	38.776	9.762.087	10.905.052	25.175,6	89,5	9.723.311	-1.142.966
15 Гаранциско осигурување	4.944.902	747	2.117	0,0	35,3	-4.944.155	-1.370
16 Финансиски штети	3.424.815	3.629.887	3.640.806	106,0	99,7	205.071	-10.920
18 Осигурување на туристичка помош	35.545.833	12.252.018	15.341.632	34,5	79,9	-23.293.815	-3.089.614
Вкупно	886.425.349	848.399.024	850.518.116	95,7	99,8	-38.026.325	-2.119.092

Изминатава 2020 година беше година на тешки сосостојби во стопанството предизвикани од глобалната пандемија, но Друштвото успеа да го минимизира негативниот економски имакт врз своето работење, брзо и ефикасно се прилагоди на новите услови на продажба покажувајќи воедно техничка подготвеност, грижа за своите вработени и своите осигуреници. Порастот по класи на осигурување е најизразен кај Имотните осигурувања. Најпогодени од кризата беа Зелената карта, Незгодата и Осигурување на туристичка помош. Стабилната реализација на премијата во 2020 година во крајна линија е резултат на големите напори и успешно спроведените проекти кои Друштвото ги оствари во изминатава деловна година.

Просечно остварената премија на Друштвото, по број на вработен, во 2020 година изнесува 3.791.727 денари (2019: 3.944.050 денари) и истата е пониска во однос на минатата 2019 година за 152.323 денари или за 3,9% поради ширење на сопствената продажна мрежа и генералниот пад на просечната премија на пазарот. Истата е на ниво на планираната просечна премија по вработен.

8.2.2. Структура на бруто полисирана премија

Осигурителното портфолио на Друштвото е стабилно профилирано и дисперзирано по сите видови на осигурување. Забележително намалување е евидентно во учеството на премијата на Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила која оваа година учествува со 46,5% (2019: 48,9%) во вкупното осигурување како и на Осигурување на туристичка помош кое учествува со 1,4% оваа година (2019: 4,0%). Најголема промена во учеството во вкупната премија забележуваме во полза на Останати осигурувања на имот (зголемување од 1,0 п.п.), што е и наша стратешка определба.

Табела бр.8.2.2 – Структура на бруто полисирана премја

Класи на осигурување	Бруто премија			Разлика помеѓу	
	2019	2020	Ребаланс на план 2020	2020 & 2019	2020 & РП 2020
01 Осигурување од незгода	9,9%	10,1%	9,9%	0,2%	0,2%
02 Здравствено осигурување	1,0%	1,2%	1,4%	0,2%	-0,2%
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	15,4%	17,0%	16,4%	1,5%	0,6%
07 Осигурување на стока превоз (карго)	0,6%	0,3%	0,4%	-0,2%	-0,1%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	6,1%	6,7%	6,7%	0,6%	-0,1%
09 Останати осигурувања на имот	12,0%	14,1%	13,2%	2,1%	1,0%
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	48,9%	46,5%	47,3%	-2,5%	-0,9%
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	0,1%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%
13 Општо осигурување од одговорност	1,1%	1,0%	1,0%	-0,1%	0,0%
14 Кредити	0,0%	1,2%	1,3%	1,1%	-0,1%
15 Гаранциско осигурување	0,6%	0,0%	0,0%	-0,6%	0,0%
16 Финансиски штети	0,4%	0,4%	0,4%	0,0%	0,0%
18 Осигурување на туристичка помош	4,0%	1,4%	1,8%	-2,6%	-0,4%
Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%

Графикон бр.8.2.1- Бруто полисирана премија

Графикон бр.8.2.2-Структура на бруто полисирана премија

8.2.3. Полисирана премија по дистрибуциски канали

Структурата на премијата по продажни канали покажува дека 80,4% (2019: 81,0%) од вкупната премија е остварена од сопствената продажна мрежа (Комерцијалисти, Сопствени застапници, Агенции и Интернет продажба), а остатокот од 19,6% од надворешната продажна мрежа, што во однос на минатата година покажува намалување на продажбата преку сопствени канали на продажба за 0,6 п.п..

Табела бр.8.2.3. – Бруто полисирана премја по дистрибуциски канали

Дистрибуциски канали	2019	2020	Ребаланс на план 2020	2020/2019	2020/РП 2020	Структура % 2020
Сопствени застапници	129.556.246	129.554.655	124.669.973	100,0	103,9	15,3%
Комерцијалисти	561.122.922	534.673.522	557.612.843	95,3	95,9	63,0%
Агенции	25.031.661	16.774.959	17.829.938	67,0	94,1	2,0%
Интернет продажба	2.096.594	805.128	1.402.742	38,4	57,4	0,1%
Вкупно внатрешна продажна мрежа	717.807.423	681.808.264	701.515.496	95,0	97,2	80,4%
Посредници	123.597.570	123.226.510	113.705.131	99,7	108,4	14,5%
Надворешни продажни места	5.346.386	1.228.808	1.876.517	23,0	65,5	0,1%
Банки	39.673.970	42.135.442	33.420.972	106,2	126,1	5,0%
Вкупно надворешна продажна мрежа	168.617.926	166.590.760	149.002.620	98,8	111,8	19,6%
Вкупно	886.425.349	848.399.024	850.518.116	95,7	99,8	100,0%

Графикон бр.8.2.3.-Структура на бруто полисирана премија по дистрибуциски канали

9. ШТЕТИ

9.1. БРОЈ НА ЛИКВИДИРАНИ ШТЕТИ

Во 2020 година ликвидирани се 6.367 штети (2019: 6.861) со што е остварен пад на бројот на ликвидирани штети за 7,2% или ликвидирани се 494 штети помалку од 2019 година.

Табела бр.9.1.1. – Број на ликвидирани штети

Класи на осигурување	Број на штети		Индекс 2020 / 2019	Разлика помеѓу 2020 & 2019
	2019	2020		
01 Осигурување од незгода	986	926	93,9	-60
02 Здравствено осигурување	300	385	128,3	85
03 Осигурув. на патнички возила(каско)	1.460	1.302	89,2	-158
06 Осигурување на пловни објекти (каско)	0	1	0,0	1
07 Осигурување на стока превоз (карго)	1	5	500,0	4
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	96	99	103,1	3
09 Останати осигурувања на имот	881	905	102,7	24
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	2.406	2.288	95,1	-118
13 Општо осигурување од одговорност	12	6	50,0	-6
15 Гаранциско осигурување	0	66	0,0	66
16 Финансиски штети	0	1	0,0	1
18 Осигурување на туристичка помош	719	383	53,3	-336
Вкупно	6.861	6.367	92,8	-494

Графикон бр.9.1.1.- Број на ликвидирани штети

Графикон бр.9.1.2.- Структура на број на ликвидирани штети

Во изминатата година имаше помал број на штетни настани споредено со претходната година, делумо и поради пандемиската сосотјба на економијата, рестрикциите во патувањата, намаленото движење на населението.

Во 2020 години во класата на Осигурување на посеви и плодови имаме намален број на пријави на штети во однос на 2019 година. Исто така и ликвидираниот износ е помал.

Забележителен пораст имаме во класата на Здравствено осигурување кое е во корелација со новите продукти кои беа воведени на оваа класа на осигурување. Сепак ликвидацијата е во рамки на планираното.

Кај класата на Осигурување на имот од пожар и некои други опасности за разлика од 2019 година, каде имавме пријавени и ликвидирани штети на Базни станици кои беа 100% реосигурани како и пријавени и ликвидирани штети на опрема на мали хидроелектрични центри, ликвидираниот износ во 2020 е многу помал.

Сепак за 2020 година би одвоиле:

Зголемување на ликвидирани износ во 2020 година во однос на 2019 и во однос на ребаланс на план за 2020 година кај класата Осигурување од незгода, и покрај тоа што по број на ликвидирани штети во 2020 година е забележан пад во однос на ликвидирани штети во 2019 година. Зголемувањето на ликвидираниот износ се должи на тоа што во споредба со 2019 година има повеќе пријавени штети по основ смрт и ликвидираниот износ по поединечни штети се поголеми во 2020 година во однос на ликвидираниот износ во 2019 година.

Забележано е зголемување на ликвидирани износ во 2020 година во однос на 2019 година кај класата Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила. Зголемувањето се должи на ликвидирани поголеми штети во однос на 2019 година, за кои е водена судска постапка и исплатата е врз основа на правосилни пресуди, како и на ликвидирани две поголеми штети по зелена карта.

Пад на ликвидирани штети има кај класата Осигурување на туристичка помош, а истото се должи поради намалена продажба на полиси од оваа класа на осигурување, а истото е поради состојбата со пандемијата.

Во 2020 година отворени се вкупно 84 судски предмети (во 2019 беа отворени вкупно 95 предмети), што е на пониско ниво во споредба со 2019 година.

Во однос на регресните постапки (билансни), во 2020 година постапено е по 115 предмети – регреси, а во 2019 година имаме постапено по 106 предмети.

Вкупно во 2020 година имало остварен приход по основ на регреси од 10.157.061 денари, додека во 2019 година по овој основ имало остварен приход од 13.073.801 денари. Намалениот приход се должи на состојбата со пандемијата, намалената платежна моќ кај регресните должници и поради уредба со законска сила за запирање на извршување во рок од 3 месеци (од април до јуни), како и на тоа што во 2019 година поголем износ на наплатени регреси беше забележан поради новото кадровско и организационо решение во овој дел на работењето на Секторот штети.

9.2. ИЗНОС НА ЛИКВИДИРАНИ ШТЕТИ

9.2.1. Ликвидирани штети по класи на осигурување

Во извештајниот период ликвидирани се штети во износ од 363.155.551 денари (2019: 375.389.834 денари), што е на пониско ниво со истиот период претходната година или ликвидациите бележат пад од 12.234.282 денари или 3,3% во однос на минатата година.

Планираниот износ на ликвидациите отстапува од реализацијата на ликвидираниот износ за 15.949.100 денари или 4,2% помалку реализирани ликвидации од планираните за 2020 година.

Табела бр.9.2.1. – Бруто ликвидирани штети

Класи на осигурување	Бруто ликвидирани штети			Индекс		Разлика помеѓу	
	2019	2020	Ребаланс на план 2020	2020/2019	2020/РП 2020	2020 & 2019	2020 & РП 2020
01 Осигурување од незгода	27.546.502	33.042.944	27.388.065	120,0	120,6	5.496.442	5.654.879
02 Здравствено осигурување	4.462.498	7.469.676	6.539.052	167,4	114,2	3.007.178	930.624
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	90.345.111	68.977.540	83.634.075	76,3	82,5	-21.367.571	-14.656.535
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	0	128.679		0,0	0,0	128.679	128.679
07 Осигурување на стока превоз (карга)	11.757	243.268	513.778	2.069,2	47,3	231.511	-270.510
Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	13.443.381	10.911.372	11.962.128	81,2	91,2	-2.532.009	-1.050.756
09 Останати осигурувања на имот	47.806.603	32.938.613	42.824.811	68,9	76,9	-14.867.990	-9.886.197
Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	166.574.212	199.173.386	185.552.459	119,6	107,3	32.599.173	13.620.927
13 Општо осигурување од одговорност	13.048.594	823.903	11.955.158	6,3	6,9	-12.224.691	-11.131.255
15 Гаранциско осигурување	0	682.424	108.648	0,0	628,1	682.424	573.777
16 Финансиски штети	0	2.053.486	487.546	0,0	421,2	2.053.486	1.565.940
18 Осигурување на туристичка помош	12.151.175	6.710.259	8.138.932	55,2	82,4	-5.440.916	-1.428.672
Вкупно	375.389.834	363.155.551	379.104.651	96,7	95,8	-12.234.282	-15.949.100

9.2.2. Структура на штети

Структурата на ликвидациите на Друштвото во 2020 година во најголем дел се состои од класата на Осигурување од одговорност од употреба на моторни воизла 54,8% (2019: 44,4%) кади е евидентно најголем пораст во структурата од 5,9 п.п. во однос на 2019 одина; Осигурување на патнички возила (каска) 19,0% (2019: 24,1%) каде е забележан најголем пад во структурата на ликвидациите; потоа следи Останати осигурувања на имот со 9,1% (2019: 12,7%).

Табела бр 9.2.2. – Структура на бруто ликвидирани штети

Класи на осигурување	Бруто ликвидирани штети			Разлика помеѓу	
	2019	2020	Ребаланс на план 2020	2020 & 2019	2020 & РП 2020
01 Осигурување од незгода	7,3%	9,1%	7,2%	1,8%	1,9%
02 Здравствено осигурување	1,2%	2,1%	1,7%	0,9%	0,3%
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	24,1%	19,0%	22,1%	-5,1%	-3,1%
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
07 Осигурување на стока превоз (карга)	0,0%	0,1%	0,1%	0,1%	-0,1%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	3,6%	3,0%	3,2%	-0,6%	-0,2%
09 Останати осигурувања на имот	12,7%	9,1%	11,3%	-3,7%	-2,2%
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	44,4%	54,8%	48,9%	10,5%	5,9%
13 Општо осигурување од одговорност	3,5%	0,2%	3,2%	-3,2%	-2,9%
15 Гаранциско осигурување	0,0%	0,2%	0,0%	0,2%	0,2%
16 Финансиски штети	0,0%	0,6%	0,1%	0,6%	0,4%
18 Осигурување на туристичка помош	3,2%	1,8%	2,1%	-1,4%	-0,3%
Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%		

Графикон бр.9.2.1.- Бруто ликвидирани штети

Графикон бр.9.2.2.- Структура на бруто ликвидирани штети

9.2.3. Ликвидирани штети по дистрибуциски канали

По основ на премија на внатрешната продажна мрежа Друштвото ликвидирало 86,4% (2019: 84,8%) од вкупните ликвидирани штети, а останатиот дел е од Надворешната продажна мрежа 13,6% (2019: 15,2%), и тоа кај Посредниците 11,4% (2019: 12,9%), Банките 2,0% (2019: 1,8%) и незначајни 0,2% (2019: 0,5%) кај Останатите продавачи.

Табела бр.9.2.3. – Бруто ликвидирани штети по дистрибуциски канали

Дистрибуциски канали	2019	2020	2020 / 2019	Структура% 2020
Сопствени застапници	58.130.836	49.887.345	85,8	13,6%
Комерцијалисти	256.978.006	258.839.715	100,7	70,5%
Агенции	9.751.292	7.976.479	81,8	2,2%
Интернет продажба	311.607	280.479	90,0	0,1%
Сопствени продажни места	765.573	32.736	4,3	0,0%
Вкупно внатрешна продажна мрежа	325.937.314	317.016.753	97,3	86,4%
Посредници	49.572.579	41.997.987	84,7	11,4%
Надворешни продажни места	1.854.848	762.097	41,1	0,2%
Банки	6.875.696	7.171.620	104,3	2,0%
Вкупно надворешна продажна мрежа	58.303.123	49.931.705	85,6	13,6%
Вкупно	384.240.437	366.948.458	95,5	100,0%

Графикон бр.3.2.3.-Структура на бруто ликвидирани штети по дистрибуциски канали

9.2.4. Штети / премија (loss ratio)

Вкупното учеството на бруто ликвидирани штети во бруто полисираната премија во 2020 година изнесува 42,8% (2019: 42,3%), и истото е зголемено во споредба со претходната година за 0,5 п.п.. Поради помалиот износ на ликвидирани штети, Друштвото годината ја заврши во пониски рамки на планираниот коефициент за 1,8 п.п..

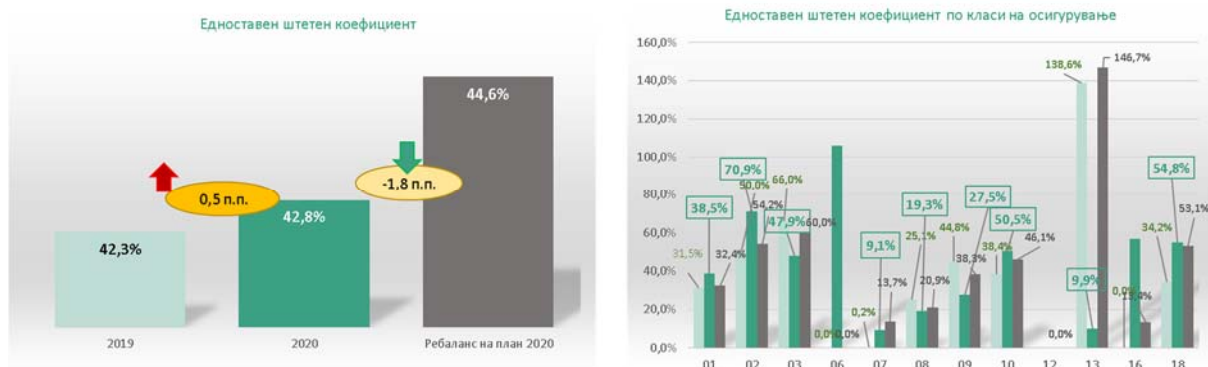
Штетниот резултат изнесува 485.243.473 денари (2019: 511.035.515 денари), и во споредба со 2019 година бележи пад 25.792.042 од денари или пад од 5,1%.

Внатрешната продажна мрежа во вкупниот штетен резултат има учество 75,8% (2019: 78,0%) или учествува со 364.791.511 денари (2019: 391.870.109 денари), додека останатиот дел е реализиран од надворешната продажна мрежа, и тоа во износ од 116.659.055 денари (2019: 110.314.803 денари) или 24,2% (2019: 22,0%). Штетниот коефициент на Внатрешната продажна мрежа изнесува 46,5% (2019: 45,4%), додека Надворешната мрежа бележи штетен коефициент од 30,0% (2019: 34,6%).

Табела бр.9.2.4. – Едноставен штетен коефициент по класи на осигурување

Класи на осигурување	Едноставен штетен коефициент			Разлика помеѓу	
	2019	2020	Ребаланс на план 2020	2020 & 2019	2020 & РП 2020
01 Осигурување од незгода	31,5%	38,5%	32,4%	7,1%	6,2%
02 Здравствено осигурување	50,0%	70,9%	54,2%	20,9%	16,7%
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	66,0%	47,9%	60,0%	-18,1%	-12,1%
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	0,0%	106,2%	0,0%	106,2%	106,2%
07 Осигурување на стока превоз (карго)	0,2%	9,1%	13,7%	8,9%	-4,6%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	25,1%	19,3%	20,9%	-5,8%	-1,6%
09 Останати осигурувања на имот	44,8%	27,5%	38,3%	-17,3%	-10,8%
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	38,4%	50,5%	46,1%	12,1%	4,4%
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
13 Општо осигурување од одговорност	138,6%	9,9%	146,7%	-128,8%	-136,8%
15 Гаранциско осигурување	0,0%	91334,5%	5132,7%	91334,5%	86201,8%
16 Финансиски штети	0,0%	56,6%	13,4%	56,6%	43,2%
18 Осигурување на туристичка помош	34,2%	54,8%	53,1%	20,6%	1,7%
Вкупно	42,3%	42,8%	44,6%	0,5%	-1,8%

Графикон бр.9.2.4- Едноставен штетен коефициент по години и класи на осигурување

10. РЕЗЕРВИРАНИ ШТЕТИ

10.1. БРОЈ НА РЕЗЕРВИРАНИ ШТЕТИ

На крајот на извештајниот период (31 Декември 2020), резервирани се 1.948 штети (2019: 2.020) или 72 штети помалку отколку во истиот период претходната година. Со тоа бројот на резервирани штети е намален за 3,6% во однос на 2019 година. Подинамичен раст на бројот на резервирани штети бележиме кај Здравствено осигурување кое е во корелација со зголемениот број на склучени договори на овие класи на осигурување.

Табела бр.10.1.1. – Број на резервирани штети

Класи на осигурување	Број на резервирани штети		Индекс	Разлика помеѓу
	2019	2020	2020 / 2019	2020 & 2019
01 Осигурување од незгода	224	209	93,3	-15
02 Здравствено осигурување	37	144	389,2	107
03 Осигурув. на патнички возила(каско)	311	279	89,7	-32
07 Осигурување на стока превоз (карго)	2	0	0,0	-2
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	50	40	80,0	-10
09 Останати осигурувања на имот	176	220	125,0	44
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	1.018	934	91,7	-84
13 Општо осигурување од одговорност	13	14	107,7	1
15 Гаранциско осигурување	0	26	0,0	26
18 Осигурување на туристичка помош	189	82	43,4	-107
Вкупно	2.020	1.948	96,4	-72

Графикон бр.10.1.1.- Број на резервирани штети

Графикон бр.10.1.2.- Структура на број на резервирани штети

10.2. ИЗНОС НА РЕЗЕРВИРАНИ ШТЕТИ

10.2.1. Бруто резервирани штети

Состојбата на резервациите за штети на 31 декември 2020 година изнесува 288.451.453 денари (2019: 259.035.884 денари), и е повисока за 11,4% во споредба со состојбата на истиот ден во 2019 година, односно резервацијата е повисока за 29.415.569 денари.

Во однос на годишниот план резервациите бележат поголем износ за 54.255.188 денари или за 23,2%. Најголема причина за ова отстапување лежи во зголемувањата на резервациите за штети кај класата на осигурување од автоодговорност, заради покачувањето на износите на резервациите на неколку судски штети во втората половина од годината. Покрај ова, најголем дел од штетите кај класата за осигурување од општа одговорност, кои беа планирани да бидат ликвидирани, на крајот на годината

останаа во резервација. Воедно, во последниот квартал од 2020 година, дојде и до делумно покачување на резервациите кај осигурувањето од незгода.

Табела бр.10.2.1. – Бруто резервирани штети

Класи на осигурување	Бруто резервирани штети			Индекс		Разлика помеѓу	
	2019	2020	Ребаланс на план 2020	2020/2019	2020/РП 2020	2020 & 2019	2020 & РП 2020
01 Осигурување од незгода	6.018.653	11.545.692	6.536.652	191,8	176,6	5.527.039	5.009.040
02 Здравствено осигурување	393.600	1.686.095	796.977	428,4	211,6	1.292.495	889.118
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	19.549.310	22.718.721	22.869.803	116,2	99,3	3.169.411	-151.082
07 Осигурување на стока превоз (карго)	79.377	0	0	0,0	0,0	-79.377	0
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	8.252.465	11.213.004	10.254.788	135,9	109,3	2.960.539	958.216
09 Останати осигурувања на имот	8.040.776	17.243.329	10.953.048	214,4	157,4	9.202.553	6.290.281
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	194.959.861	207.659.446	175.383.050	106,5	118,4	12.699.585	32.276.396
13 Општо осигурување од одговорност	18.172.016	14.508.016	3.437.841	79,8	422,0	-3.664.000	11.070.175
14 Кредити	0	0	600.000	0,0	0,0	0	-600.000
16 Финансиски штети	0	0	300.000	0,0	0,0	0	-300.000
18 Осигурување на туристичка помош	3.569.826	1.877.150	3.288.957	52,6	57,1	-1.692.676	-1.411.807
Вкупно	259.035.884	288.451.453	234.421.116	111,4	123,0	29.415.569	54.030.337

10.2.2. Структура на бруто резервирани штети

Во структурата на износот на резервираните штети најголемо учество опфаќаат резервациите на Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила со 72,0% (2019: 75,3%) и е намалено за 3,3 п.п., додека Општо осигурување од одговорност го намали своето учество на 5,0% (2019: 7,0%) и го намали своето учество за 2,0 п.п.. Најголемо зголемување во структурата забележа Останати осигурувања на имот, и тоа од 2,9 п.п..

Табела бр.10.2.2. – Структура на бруто резервирани штети

Класи на осигурување	Бруто резервирани штети			Разлика помеѓу	
	2019	2020	Ребаланс на план 2020	2020 & 2019	2020 & РП 2020
01 Осигурување од незгода	2,3%	4,0%	2,8%	1,7%	1,2%
02 Здравствено осигурување	0,2%	0,6%	0,3%	0,4%	0,2%
03 Осигурување на патнички возила (каска)	7,5%	7,9%	9,8%	0,3%	-1,9%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	3,2%	3,9%	4,4%	0,7%	-0,5%
09 Останати осигурувања на имот	3,1%	6,0%	4,7%	2,9%	1,3%
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	75,3%	72,0%	74,8%	-3,3%	-2,8%
13 Општо осигурување од одговорност	7,0%	5,0%	1,5%	-2,0%	3,6%
18 Осигурување на туристичка помош	1,4%	0,7%	1,4%	-0,7%	-0,8%
Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%		

Графикон бр.10.2.1.- Бруто резервирани штети

Графикон бр.10.2.2.- Структура на бруто резервирани штети

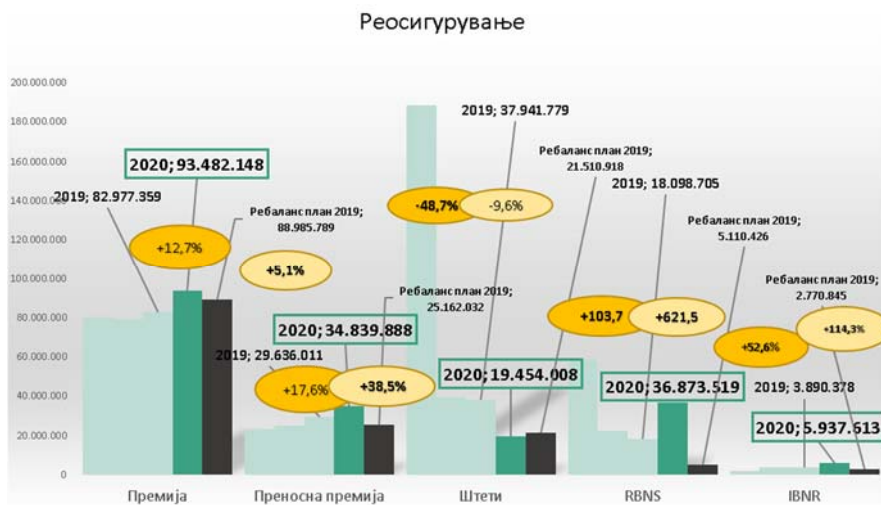
11.РЕОСИГУРУВАЊЕ

Друштвото во 2020 година изврши избор на реосигурителна компанија со цел да обезбеди реосигурително покритие за деловната 2021 година при што ќе бидат склучени повеќе договори за реосигурување со Позаваровалница САВА д.д. кои се однесуваат на 2020 година со кои се врши реосигурување на ризиците на САВА осигурување кои се над максималното покритие на компанијата, и тоа:

- Property and Technical branches surplus treaty reinsurance agreement-Пропорционален договор за имотно реосигурување на вишок на ризик,
- Property & Engineering Risk XL Treaty-Непропорционален вишок на штети договор за имотно осигурување,
- General Third Party Liability surplus treaty reinsurance agreement-Пропорционален договор за реосигурување на вишок на ризик за одговорност кон трети лица
- Earthquake Quota Share Treaty-Пропорционален договор за имотно осигурување за ризикот земјотрес,
- Catastrophe Excess of loss-Непропорционален вишок на штети договор за реосигурување на катастрофални штети,
- Personal Accident Catastrophe Excess of loss – Непропорционален вишок на штети договор за реосигурување на катастрофални штети при незгода,
- Crops Quota Share Quota Share Treaty-Пропорционален договор за имотно осигурување на посеви и плодови,
- Domestic and Green card XL MTPL -Непропорционален вишок на штети договор за осигурување на одговорност кон трети лица (договорот во 2019 вклучува покритие за реосигурување на каско осигурување),

- Cargo surplus reporter (со вклучено покритие за ЦМР осигурување),
- GTPL surplus treaty – Пропорционален договор за реосигурување на општа одговорност,
- Stop Loss Extended Warranty – Стоп лосс договор за реосигурување на продолжена гаранција,
- Stop Loss Mobile devices – Стоп Лос договор за реосигурување на мобилна и техничка опрема,
- Stop Loss Livestock – Стоп Лос договор за реосигурување на животни.

Графикон бр.11.1.1. - Реосигурување 2020 година

12. ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

12.1. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

12.1.1. Бруто технички резервации по класи на осигурување

Техничките резерви се пресметани и издвоени во согласност со одредбите од Законот за супервизија на осигурување и Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви и истите овозможуваат долгорочно исполнување на обврските од договорите за осигурување.

Техничките резерви се состојат од:

- **резерви за преносни премии**, пресметани по принципот *pro rata temporis*;
- **резерви за бонуси и попусти**; и
- **резерви за штети**, кои ги вклучуваат резервите за пријавените, а сеуште неликвидирани штети, резервите за настанати, но непријавени штети и резервите за трошоци за штети.

Табела бр.12.1.1. – Бруто технички резервации

Класи на осигурување	Бруто технички резервации			Индекс		Разлика помеѓу	
	2019	2020	Ребаланс на план 2020	2020/2019	2020/РП 2020	2020 & 2019	2020 & РП 2020
01 Осигурување од незгода	46.297.162	53.644.731	47.867.192	115,9	112,1	7.347.569	5.777.539
02 Здравствено осигурување	4.404.049	7.481.480	7.641.065	169,9	97,9	3.077.431	-159.585
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	100.028.459	107.329.591	104.385.790	107,3	102,8	7.301.132	2.943.801
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	67.621	61.149	81.487	90,4	75,0	-6.472	-20.338
07 Осигурување на стока превоз (карга)	1.067.815	687.148	1.206.000	64,4	57,0	-380.667	-518.852
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	38.242.722	44.517.067	42.884.594	116,4	103,8	6.274.345	1.632.473
09 Останати осигурувања на имот	71.703.692	88.568.320	80.566.242	123,5	109,9	16.864.628	8.002.078
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	530.277.135	532.178.426	508.412.343	100,4	104,7	1.901.291	23.766.083
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	328.555	390.623	454.378	118,9	86,0	62.068	-63.755
13 Општо осигурување од одговорност	27.041.451	22.361.129	8.579.822	82,7	260,6	-4.680.322	13.781.307
14 Кредити	12.888	2.537.398	2.348.930	19.688,1	108,0	2.524.510	188.468
15 Гаранциско осигурување	4.151	3.154	1.172	76,0	269,1	-997	1.982
16 Финансиски штети	2.008.497	2.481.160	2.557.675	123,5	97,0	472.663	-76.515
18 Осигурување на туристичка помош	9.787.440	5.256.973	6.920.150	53,7	76,0	-4.530.467	-1.663.177
Вкупно	831.271.637	867.498.349	813.906.840	104,4	106,6	36.226.712	53.591.509

Бруто техничките резерви на Друштвото на 31.12.2020 година изнесуваат 867.498.349 денари (2019: 831.271.637 денари) , што е за 4,4 п.п. повеќе споредено со претходната година.

Во однос на планот за 2020 година, бруто техничките резерви исто така бележат повисок износ за 53.591.509 денари, односно истите се повисоки од планираните за 6,6%.

12.1.2. Структура на бруто технички резервации

Табела бр.12.1.2. – Структура на бруто технички резервации

Класи на осигурување	Бруто технички резервации	Разлика помеѓу
----------------------	---------------------------	----------------

	2019	2020	Ребаланс на план 2020	2020 & 2019	2020 & РП 2020
01 Осигурување од незгода	5,6%	6,2%	5,9%	0,6%	0,3%
02 Здравствено осигурување	0,5%	0,9%	0,9%	0,3%	-0,1%
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	12,0%	12,4%	12,8%	0,3%	-0,5%
07 Осигурување на стока превоз (карго)	0,1%	0,1%	0,1%	0,0%	-0,1%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	4,6%	5,1%	5,3%	0,5%	-0,1%
09 Останати осигурувања на имот	8,6%	10,2%	9,9%	1,6%	0,3%
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	63,8%	61,3%	62,5%	-2,4%	-1,1%
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%
13 Општо осигурување од одговорност	3,3%	2,6%	1,1%	-0,7%	1,5%
15 Гаранциско осигурување	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
16 Финансиски штети	0,2%	0,3%	0,3%	0,0%	0,0%
18 Осигурување на туристичка помош	1,2%	0,6%	0,9%	-0,6%	-0,2%
Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%		

Графикон бр.12.1.1.- Бруто технички резервации

Графикон бр.12.1.2.- Структура на бруто технички резервации

12.2. НЕТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

12.2.1. Нето технички резервации по класи на осигурување

Нето техничките резерви (бруто технички резерви намалени за износот предаден во реосигурување) се за 1,1% или 8.736.475 денари повисоки во однос на претходната година.

Најмногу е зголемен износот кај останатите осигурувања на имот, каде што покрај порастот на резервите за штети, имаме и пораст на резервите за преносни премии (имотните осигурувања, како и каска осигурувањето забележаа пораст во премија и покрај целокупната ситуација со коронавирусот).

Од друга страна, забележителен е падот на нето техничките резервации кај осигурувањето на туристичка помош, заради веќе спомнатите околности во 2020 година.

Промените кај вкупните нето технички резервации во однос на минатата година, генерално соодветствуваат на движењата на параметрите на Друштвото (обем на премија, динамика и износ на

ликвидација на штети и др.) и го следат благиот пораст на заработената премија во однос на ланската година.

Табела бр.12.2.1. – Нето технички резервации

Класи на осигурување	Нето технички резервации			Индекс		Разлика помеѓу	
	2019	2020	Ребаланс на план 2020	2020/2019	2020/РП 2020	2020 & 2019	2020 & РП 2020
01 Осигурување од незгода	46.279.906	53.627.459	47.847.339	115,9	112,1	7.347.554	5.780.120
02 Здравствено осигурување	4.404.049	7.481.480	7.641.065	169,9	97,9	3.077.431	-159.585
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	100.028.459	107.321.759	104.354.689	107,3	102,8	7.293.300	2.967.070
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	67.621	61.149	81.487	90,4	75,0	-6.472	-20.338
07 Осигурување на стока превоз (карго)	758.239	679.457	1.206.000	89,6	56,3	-78.782	-526.543
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	29.411.003	30.635.990	33.585.036	104,2	91,2	1.224.987	-2.949.046
09 Останати осигурувања на имот	47.769.291	63.493.725	63.749.035	132,9	99,6	15.724.434	-255.310
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	528.601.873	511.908.443	506.511.594	96,8	101,1	-16.693.430	5.396.849
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	328.555	390.623	454.378	118,9	86,0	62.068	-63.755
13 Општо осигурување од одговорност	10.184.572	6.338.807	4.295.685	62,2	147,6	-3.845.765	2.043.122
14 Кредити	12.888	0	24.000	0,0	0,0	-12.888	-24.000
15 Гаранциско осигурување	4.151	3.154	1.172	76,0	269,1	-997	1.982
16 Финансиски штети	2.008.497	1.183.999	2.557.675	58,9	46,3	-824.498	-1.373.676
18 Осигурување на туристичка помош	9.787.440	5.256.973	6.919.786	53,7	76,0	-4.530.467	-1.662.813
Вкупно	779.646.543	788.383.018	779.228.941	101,1	101,2	8.736.475	9.154.077

Табела бр.12.2.2. – Бруто и нето технички резервации

	Нето технички резервации			Индекс		Разлика помеѓу	
	2019	2020	Ребаланс на план 2020	2020/2019	2020/РП 2020	2020 & 2019	2020 & РП 2020
Преносна премија	420.672.303	415.387.762	413.271.587	98,7	100,5	-5.284.541	2.116.175
Преносна премија во РЕ	29.636.011	34.839.888	25.162.032	117,6	138,5	5.203.877	9.677.856
НЕТО ПРЕНОСНА ПРЕМИЈА	391.036.292	380.547.874	388.109.555	97,3	98,1	10.488.418	-7.561.681
Резерви за пријавени штети	259.035.884	288.451.453	234.421.116	111,4	123,0	29.415.569	54.030.337
Резерви за пријавени штети во РЕ	18.098.705	36.873.519	5.110.426	203,7	721,5	18.774.814	31.763.093
НЕТО РЕЗЕРВАЦИИ ЗА ПРИЈАВЕНИ ШТЕТИ	240.937.179	251.577.934	229.310.690	104,4	109,7	10.640.755	22.267.244
Резерви за непријавени штети	125.165.150	136.799.731	138.256.520	109,3	98,9	11.634.581	-1.456.789
Резерви за непријавени штети во РЕ	3.890.378	5.937.613	2.770.845	152,6	214,3	2.047.235	3.166.768
НЕТО РЕЗЕРВАЦИИ ЗА НЕПРИЈАВЕНИ ШТЕТИ	121.274.772	130.862.118	135.485.675	107,9	96,6	9.587.346	-4.623.557
Нето резерви за бонуси и попусти	3.940.937	2.379.134	2.405.486	60,4	98,9	-1.561.803	-26.352
Нето резерви за директни и индиректни трошоци	13.447.035	15.309.042	14.907.105	113,8	102,7	1.862.007	401.937
Нето резерви за ризици, кои не се истечени	9.010.328	7.706.916	9.010.430	85,5	85,5	-1.303.412	-1.303.514
ОСТАНАТИ РЕЗЕРВАЦИИ	26.398.300	25.395.092	26.323.021	96,2	96,5	-1.003.208	-927.929
НЕТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	779.646.543	788.383.018	779.228.941	101,1	101,2	8.736.475	9.154.077

12.2.2. Структура на нето технички резервации

Табела бр.12.2.3. – Структура на нето технички резервации

Класи на осигурување	Нето технички резервации	Разлика помеѓу
----------------------	--------------------------	----------------

	2019	2020	Ребаланс на план 2020	2020 & 2019	2020 & РП 2020
01 Осигурување од незгода	5,9%	6,8%	6,1%	0,9%	0,7%
02 Здравствено осигурување	0,6%	0,9%	1,0%	0,4%	0,0%
03 Осигурув. на патнички возила(каско)	12,8%	13,6%	13,4%	0,8%	0,2%
07 Осигурување на стока превоз (карго)	0,1%	0,1%	0,2%	0,0%	-0,1%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	3,8%	3,9%	4,3%	0,1%	-0,4%
09 Останати осигурувања на имот	6,1%	8,1%	8,2%	1,9%	-0,1%
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	67,8%	64,9%	65,0%	-2,9%	-0,1%
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%
13 Општо осигурување од одговорност	1,3%	0,8%	0,6%	-0,5%	0,3%
14 Кредити	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
15 Гаранциско осигурување	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
16 Финансиски штети	0,3%	0,2%	0,3%	-0,1%	-0,2%
18 Осигурување на туристичка помош	1,3%	0,7%	0,9%	-0,6%	-0,2%
Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%		

Графикон бр.12.2.1. - Нето технички резервации

Графикон бр.12.2.2. - Структура на нето технички резервации

13. ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ

13.1. РЕЗУЛТАТ ОД РАБОТЕЊЕТО

Во 2020 година САВА осигурување оствари позитивен финансиски резултат од своето работење во износ од 33.334.963 денари (2019: 12.428.177 денари) после платениот данок, а 37.128.220 денари (2019: 15.445.785 денари) добивка пред одданочување.

Вкупните приходи од работењето изнесуваат 806.284.785 денари (2019: 805.343.421 денари), што е на приближно исто ниво како и минатата 2019 година, односно обележат зголемување од 941.364 денари или раст од 0,1% во однос на минатата деловна година.

Вкупните расходи од работењето во 2020 година изнесуваа 769.156.565 денари (2019: 789.897.636 денари), што е за 2,6% или 20.741.071 денари помалку од минатата 2019 година.

Табела 13.1.1.-Биланс на успех за 2020 година

БУ: Биланс на успех

Опис на позиција	Износ		Индекс 2020/2019
	Тековна деловна година	Претходна деловна година	
А. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО	806.284.785	805.343.421	100,1
I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА	766.708.705	759.331.030	101,0
II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА	21.392.998	22.555.261	94,8
III. ПРИХОДИ ПО ОСНОВ НА ПРОВИЗИИ ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	8.363.013	9.126.149	91,6
IV. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	5.588.834	8.300.160	67,3
V. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	4.231.234	6.030.822	70,2
Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО	769.156.565	789.897.636	97,4
I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ	365.791.653	346.207.418	105,7
II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	-1.561.803	1.449.575	-107,7
IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	29.513.961	28.441.509	103,8
V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО	336.253.909	369.574.842	91,0
VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА	18.273	1.373.001	1,3
VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	41.808.388	41.140.292	101,6
VIII. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО ОСНОВ НА ПРЕМИЈА	-5.138.257	-13.390	38.373,8
IX. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКУПУВАЈЌИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА	2.470.441	1.724.389	143,3
X. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ	37.128.220	15.445.785	240,4
XII. ДАНОК НА ДОБИВКА ОДНОСНО ЗАГУБА	3.224.444	2.617.797	123,2
XIV. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ	33.334.963	12.428.177	268,2

Графикон бр.13.1.1. - Движење на резултатот од работењето во периодот 2012-2020 година

14. ФИНАНСИСКА ПОЛОЖБА

14.1. АКТИВА И ПАСИВА

САВА осигурување а.д. во 2020 година работи со стабилно портфолио и адекватна структура на капитал.

Вкупната актива на Друштвото изнесуваат 1.471.602.152 денари (2019: 1.394.418.186 денари), што е повеќе од претходната година за 77.183.966 денари или повеќе за 5,5%.

Најзначајни ставки во билансот на состојба на Друштвото за 2020 година се:

- **Вложувањата** се во износ од 1.075.978.836 денари (2019: 1.059.793.680 денари). Вложувањата се зголемени во однос на минатата деловна година за 1,5% или за 16.185.156 денари. Најголемо влијание врз зголемување на вложувањата е значајното намалување на трошоците во тековната година како и добрата наплата на премија. Учеството на вложувањата во вкупната актива на Друштвото опфаќа 73,1% (2019: 76,0%).

- **Побарувањата** оваа деловна година се зголемени за 15,6% или 33.695.729 денари, и изнесуваат 249.745.611 денари (2019: 216.049.882 денари). Разликата во најголем дел произлегува поради побарувања од осигуреници поради одложување и тешката економска ситуација во која се најдоа голем дел од осигурениците.

- **Бруто техничките резерви** на крајот на 2020 година се во износ од 867.498.349 денари (2019: 831.271.637 денари) и се поголеми за 36.226.712 денари, или 4,4% во однос на крајот на 2019 година. Ова зголемување е резултат на зголемениот износ на резервите за штети, пред сè кај осигурувањето од автоодговорност, имотните осигурувања, како и осигурувањето од незгода. Нивното учество во вкупната пасива на Друштвото опфаќа 58,9% (2019: 59,6%).

- **Обврските** на Друштвото се во износ од 175.617.907 денари (2019: 165.385.610 денари) и се повисоки и во однос на лани за 10.232.297 денари или бележат пораст за 6,2%. Порастот на обврските пред се се должи на зголемените обврски за реосигурување каде во тековната година се повисоки за износ од 11.450.450 денари, а намалување на обврските Друштвото бележи во делот на останати обврски од непосредни работи на осигурување за износ од 1.261.044.

Табела 14.1.1. - Биланс на состојба за 2020 година

БС: Биланс на состојба

Опис на позиција	Износ		Индекс 2019/2018
	Тековна деловна година	Претходна деловна година	
АКТИВА	1.471.602.152	1.394.418.186	105,5
А. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА	3.876.079	4.137.836	93,7
Б. ВЛОЖУВАЊА	1.075.978.836	1.059.793.680	101,5
В. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ	79.115.330	51.625.096	153,2
Д. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА	0	163.837	0,0
Ѓ. ПОБАРУВАЊА	249.745.611	216.049.882	115,6
Е. ОСТАНАТИ СРЕДСТВА	30.143.733	30.135.114	100,0
Ж. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА	32.742.561	32.512.741	100,7
И. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - АКТИВА	46.924.851	45.166.746	103,9
ПАСИВА	1.471.602.152	1.394.418.186	105,5
А. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	409.337.382	375.884.394	108,9
В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	867.498.349	831.271.637	104,4
Д. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ	15.880.812	20.189.230	78,7
Ѓ. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ	1.371.497	660.034	207,8
Ж. ОБВРСКИ	175.617.907	165.385.610	106,2
З. ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА	1.896.204	1.027.280	184,6
И. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - ПАСИВА	46.924.851	45.166.746	103,9

14.2. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

Спрема важечката Законска регулатива (Сл.весник 79/2007) сите осигурителни друштва кои обавуваат неживотни осигурувања требаат до крајот на годината да обезбедат минимален капитал во износ од 3 милиони ЕУР во гарантниот фонд.

Во текот на 2020 година САВА осигурување а.д. бележи зголемување на вкупниот капитал на Друштвото за 8,9% или 33.452.988 денари во однос на минатата 2019 година, поради остварениот позитивен финансиски резултат на крајот на 2020 година. Друштвото бележи зголемување и во останатите делови од Капиталот, и тоа во Ревалоризационите резерви, Резервите на капиталот и Нераспоредената добивка.

Графикон бр.14.2.1. - Движење на активата и капиталот на Друштвото во периодот 2013-2020 година

V. ОСТАНАТИ ПОДАТОЦИ ЗНАЧАЈНИ ЗА РАБОТЕЊЕТО

15. УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ

15.1. СТРАТЕШКИ НАСОКИ ОД ОБЛАСТА НА УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ

Во САВА осигурување, а.д. Скопје ги следиме следните стратешки насоки во областа на управувањето со човечките ресурси, и тоа:

- развој на HR функцијата во Друштвото,
- развој на организациската култура,
- развој и обука на вработените на сите нивоа во организацијата,
- грижа за безбедноста и здравјето на вработените и
- почитување на правата на вработените согласно Законот за работни односи и општиот колективен договор.

15.2. КЛУЧНИ АКТИВНОСТИ ОД ОБЛАСТА НА УПРАВУВАЊЕ СО КАДРИ ВО 2020 ГОДИНА

Во 2020 година во областа на управувањето со човечките ресурси се фокусиравме на следниве активности, и тоа:

- нови вработувања, продолжување на постоечки договори за вработување и престанок на постоечки вработувања,
- обуки на вработените на сите нивоа во Друштвото,
- воведни и дополнителни обуки за сите нови вработени во Друштвото, (воведните обуки се изведувани од страна на Секторот за општи и правни работи, а дополнителните обуки се изведувани од страна на Секторот за штети, Секторот за финансии и сметководство, Самостојна служба за наплата и Самостојна служба за контролинг)
- различни модели на мотивирање и наградување на вработените (зголемување на платата на работникот, унапредување во работната позиција, парични награди, посета на обуки, тим билдинг, доделување на награди за колегијалност и сл.).
- во текот на 2020 година се одржаа повеќе обуки од страна на надворешно правно лице Примал ЦПД од областа на лидерството и развивањето на лидерските вештини на кои беа вклучени членовите на Управата на Друштвото и останатите раководни лица во Друштвото.

15.3. ВРАБОТУВАЊЕ И СТРУКТУРА НА ВРАБОТЕНИ

Главно вработувањата во текот на 2020 година во најголем дел се однесуваа на нови вработувања заради потребите на продажбата следејќи ја политиката на Друштвото за развој на сопствената продажна мрежа, а помал дел на трансформација на веќе вработени во Друштвото од определено на неопределено време. Престанокот на вработувањата во најголем дел се однесуваа на лица кои не постигнале задоволителни резултати во своето работење со што не им е продолжен договорот за вработување во Друштвото, а помал дел на самоиницијативно заминување од Друштвото. Најголемиот дел од флукуацијата на вработени се случува во Секторот за продажба и тоа во агентската мрежа.

15.3.1. Вкупен број на вработени во Друштвото

-САВА осигурување а.д. Скопје

На 31.12.2020 година вкупниот број на вработени лица во Друштвото изнесува 232, што претставува за 6 вработени лица помалку во однос на претходната година.

Политиката на вработување во 2020 година беше непосредно поврзана со потребите на работата, односно поврзана со обемот на активности во делот на продажбата и адекватната поддршка која треба да ја добива Друштвото од другите сектори, а главната цел е мотивација, усовршување и оптимално користење на потенцијалот на вработените.

Во САВА осигурување во сите сектори и самостојни служби во текот на 2020 година беше евидентирана следнава состојба на вработени и тоа:

1. **Секторот за штети** на 31.12.2020 год. брои 18 вработени, за 1 вработен помалку во однос на 31.12.2019 година,
2. Во **Секторот за продажба** бројот на вработени на 31.12.2020 година изнесува 166 вработени, и тоа за 9 вработени помалку во однос на 31.12.2019 година,
3. **Секторот за развој и преземање на ризици** на 31.12.2020 година брои 14 вработени, за 1 вработен повеќе во однос на претходната година,
4. **Секторот за финансии и сметководство** брои 7 вработени на 31.12.2020 година, и тоа за 1 вработен повеќе во однос на 31.12.2019 година,
5. **Секторот за општи и правни работи** (контрола на усогласеноста на работењето со прописите, набавки на средства) брои 8 вработени на 31.12.2020 година и тоа за 1 вработен повеќе во однос на 31.12.2019 година,

6. **Самостојна служба за контролинг** брои 2 вработени на 31.12.2020 година, а во однос на 31.12.2019 година бројот на вработени не е променет,
7. **Самостојна служба за наплата на побарувања** брои 7 вработени на 31.12.2020 година, а во однос на 31.12.2019 година бројот на вработени не е променет,
8. **Самостојна служба за ИТ** брои 4 вработени на 31.12.2020 година, и тоа за 1 вработен повеќе во однос на 31.12.2019 година,
9. Бројот на вработени во **Управата на Друштвото** на ден 31.12.2020 година брои 5 вработени, ист број во однос на 31.12.2019 година,
10. Бројот на вработени во **Самостојната Служба за актуарски работи** на ден 31.12.2020 година брои 2 вработени односно за 1 вработен повеќе во однос на 31.12.2019 година и
11. Бројот на вработени во **Самостојната Служба за внатрешна ревизија** на ден 31.12.2020 година не е променет како и во однос на 31.12.2019 година и изнесува 1 вработен и
12. Во **Самостојната служба за управување со ризикот** на ден 31.12.2020 година нема вработени исто како и состојбата на 31.12.2019 година.

Табела бр. 15.3.1. Број на вработени

Број на вработени	Вкупен број на вработени			Еквивалент на ефективно работно време		
	31.12.2020	31.12.2019	Разлика 31.12.2020 & 31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019	Разлика 31.12.2020 & 31.12.2019
Кабинет на Генерален директор	5	5	0	6	5,00	0,50
Продажба - застапници	57	52	5	51	47,75	3,25
Развој - склучување и превземање на ризик за комплексни осигурувања, реосигурувања	2	2	0	2	2,00	0,00
Продажба - раководство (менаџмент), шефови на регионални центри	36	33	3	36	32,00	4,00
Поддршка на продажба, администрација, реклама и останато	48	83	-35	48	76,00	-28,25
Продажба - комерцијалисти, референти	23	5	18	23	5,00	17,50
Книговодство на премии и штети	3	3	0	3	3,00	0,00
Управување со побарувања и наплата	7	7	0	6	7,00	-1,00
Тарифирање	0	0	0	0	0,00	0,00
Штети и регреси	18	19	-1	18	19,00	-1,00
ИТ и работни процеси	4	4	0	4	4,00	0,00
Финансии	3	2	1	3	2,00	1,00
Сметководство	4	4	0	4	4,00	0,00
Контролинг	2	2	0	2	2,00	0,00
Општи и правни работи	6	5	1	5	4,00	1,00
Купување и одржување на одновни средства	1	1	0	1	1,00	0,00
Внатрешна ревизија	1	1	0	1	1,00	0,00
Актуарство	2	1	1	2	1,00	1,00
Управување со ризик	0	0	0	0	0,00	0,00
Контрола на усогласеноста на работењето со прописите	1	1	0	1	1,00	0,00
Развој	9	8	1	9	8,00	1,00
Вкупно	232	238	-6	223,75	224,75	-1,00

15.3.2. Број на вработени во Друштвото врз основа на типот на вработеност (скратено/полно работно време)

Табела 15.3.2. Број на вработени врз основа на типот на вработеност

Вработени врз основа на работно време	2020		2019	
	Број	Процент (во %)	Број	Процент (во %)
Скратено работно време	18	7,8	17	7,1
Полно работно време	214	92,2	221	92,9
Вкупно	232	100,0	238	100,0

15.3.3. Вработени во Друштвото врз основа на степенот на образование

Табела 15.3.3. Број на вработени по степен на образование

Степен на образование	2020		2019	
	Број	Во (%)	Број	Во (%)
I-IV - Степен	1	0,4	1	0,4
V- Степен	81	34,9	86	36,1
VI- Степен	4	1,7	5	2,1
VII- Степен	132	56,9	127	53,4
Магистри и Доктори	14	6,0	19	8,0
Вкупно	232	100,0	238	100,0

15.3.4. Вработени во Друштвото врз основа на возраст

Табела 15.3.4. Број на вработени по старосна група

Старосна група	2020		2019	
	Број	Во (%)	Број	Во (%)
20–25	11	4,7	15	6,3
26–30	35	15,1	35	14,7
31–35	57	24,6	57	23,9
36–40	48	20,7	43	18,1
41–45	42	18,1	43	18,1
46–50	11	4,7	13	5,5
51–55	17	7,3	16	6,7
56 и повеќе	11	4,7	16	6,7
Вкупно	232	100,0	238	100,0

15.3.5. Вработени во Друштвото врз основа на пол

Табела 15.3.5. Број на вработени според пол

Пол	2020		2019	
	Број	Во (%)	Број	Во (%)
Жени	150	64,7	149	62,6
Мажи	82	35,3	89	37,4
Вкупно	232	100,0	238	100,0

16. ИНФОРМАТИЧКА ТЕХНОЛОГИЈА

Информатичката технологија е клучен фактор за зголемување на перформансите и за современо работење и подобрување на ефектите во работењето.

САВА Осигурување постојано ги следи и имплементира новините во информатичката технологија. Сите нови софтверски и хардверски иновации тековно се имплементирани во постоечката структура.

Голем дел од работењето на ИТ службата е фокусиран кон безбедноста на системите, како и постојани обуки на вработените.

Во текот на 2020 година се доопремија сите постоечки локации со нова ИТ и телекомуникациска опрема.

СОФТВЕР:

- Бизнис апликацијата АСП е надоградена со нови модули,
- Продолжување и проширување на договорот со Microsoft со M365 E3 и E5 лиценци.
- Развиен е и пуштен во продукција нов портал за клиенти portal.sava.mk, во моментот се користи за продажба на ПЗО.

- На веб страницата е додаден нов модул за онлине плаќања (e-pay)
- На веб страницата е додадена нова апликација за онлине пријава на штета
- Развиено е ново софтверско решение за контакт центар (COCOS)
- Извешени се сите редовни контроли за безбедноста на системот.
- Започната имплементација на SIEM решение IBM qradar

ХАРДВЕР:

- Нова ИТ опрема за доопремување на сите постоечки канцелари,
- Набавка на нов STORAGE Dell ME-4024 со вклучена 7 годишна гаранција
- Проширување на лиценци на firewall за користење ВПН конекции за работење од далечина
- Извршена е замена на стари работни станици со нови
 - Персонални сметачи,
 - Мултифункционални уреди,
 - Преносни работни станици.

ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ:

- Тековно се извршуваат промени на постоечките договори за фиксната телефонија и интернетот
- Сите линкови се мониторираат преку локалниот firewall Sonicwall NSA2600
- Во подружниците каде имаше техничка можност, сите линкови се заменети со оптика.

Обновени се двогодишните договори со мобилните оператори кои истоа така се вклучени во интернет решенијата како можност за бекап.

Генерален директор

Ило Ристовски,

Извршен директор

Мелита Гугуловска,

Датум: 02.02.2021 година, Скопје